Народная трыбуна

20 верасня 2003 года № 38 (659)

Абласная грамадска-палітычная газета

Кошт 100 руб.

Паважаныя супрацоўнікі мытні! Шаноўныя ветэраны мытнай службы!

Абласны выканаўчы камітэт і абласны Савет дэпутатаў сардэчна віншуюць вас з прафесійным святам - Днём мытніка.

Сёння вы стаіце на абароне эканамічных інтарэсаў Рэспублікі Беларусь і забяспечыць яе - справа гонару кожнага мытніка.

З упэўненасцю можна сказаць, што супрацоўнікі мытні «Заходні Буг», Брэсцкай мытні, Пінскай мытні прыкладаюць усе намаганні для спрыяльнага перасячэння граніцы жыхарамі нашай рэспублікі і замежнымі грамадзянамі. У той жа час вы ажыццяўляеце патрабавальны нагляд за выкананнем мытнага заканадаўства. Так, супрацоўнікамі мытні «Заходні Буг» за восем месяцаў бягучага года ў рэспубліканскі бюджэт пералічана звыш 77 мільярдаў рублёў, выяўлена і спынена 1902 парушэнні мытных правілаў. Сваёй работай вы штодзённа даказваеце, наколькі важная і значная прафесія мытніка.

Упэўнены, што вы і надалей будзеце таксама дастойна ахоўваць дзяржаўныя і грамадскія інтарэсы, разумеючы, што ваша служба - асаблівая адказнасць перад народам.

Жадаем вам моцнага здароўя, шчасця, працоўных поспехаў.

АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ.

АБЛАСНЫ САВЕТ ДЭПУТАТАЎ.

* * *

Сёння беларускія мытнікі адзначаюць сваё прафесійнае свята. З неблагімі паказчыкамі сустракаюць яго супрацоўнікі Брэсцкай, Пінскай мытняў, а таксама мытні «Заходні Буг», што функцыянуюць на тэрыторыі нашай вобласці.

Так, за восем з паловай месяцаў бягучага года калектыў Брэсцкай мытні (яна кантралюе перамяшчэнне грузапатоку праз чыгунку) пералічыў у бюджэт дзяржавы звыш 79 мільярдаў рублёў. (За ўвесь мінулы год, дарэчы, згаданы паказчык склаў 57 мільярдаў.) Таму ёсць падставы сустрэць прафесійнае свята з добрым настроем. Асабліва - супрацоўнікам аддзела мытнай інспекцыі, якія выявілі кантрабандных тавараў на суму амаль шэсць мільярдаў рублёў.

Вялікая работа выканана па развіцці прыгранічнай інфраструктуры, асабліва на мытні «Заходні Буг». Тут у стадыі завяршэння - рэканструкцыя «Варшаўскага моста». Супрацоўнікі Пінскай мытні кантралююць 250 кіламетраў граніцы з Украінай, працуючы на трох аўтадарожных і двух чыгуначных пунктах пропуску. У даход дзяржавы імі пералічана звыш дзевяці мільярдаў рублёў.

За лічбамі - карпатлівая праца людзей, пераважная большасць якіх добрасумленна выконвае свае абавязкі.

Аляксандр КУРЭЦ.

Пульс дня Пульс дня

У аблвыканкаме

Пад старшынствам кіраўніка абласной «вертыкалі» Васіля Далгалёва адбылося чарговае пасяджэнне аблвыканкама.

Традыцыйна першым разглядалася пытанне работы мясцовых органаў улады са зваротамі грамадзян. Па інфармацыі галоўнага спецыяліста аддзела пісьмаў і прыёму грамадзян упраўлення спраў аблвыканкама Святланы Цярэшчанкі, захоўваецца агульная тэндэнцыя да змяншэння колькасці скаргаў, атрыманых аблвыканкамам. Разам з тым у шэрагу раёнаў крытычных зваротаў грамадзян пабольшала. Напрыклад, часцей сталі скардзіцца ў абласны орган улады жыхары Пружанскага, Столінскага, Лунінецкага раёнаў. А ў апошнім адзначаліся факты фармальнага разгляду зваротаў грамадзян. Аб недапушчэнні такога падыходу ў рабоце з пісьмамі і асабістымі зваротамі людзей прадстаўнікоў раённай «вертыкалі» (на пасяджэнні прысутнічалі старшыні гар-, райвыканкамаў і іх намеснікі) папярэдзіў старшыня аблвыканкама Васіль Далгалёў.

Цэнтральнае месца ў парадку дня заняло пытанне «Аб этнаканфесійнай сітуацыі ў г.Брэсце і прымаемых Брэсцкім гарвыканкамам мерах па выкананню Законаў Рэспублікі Беларусь «Аб свабодзе сумлення і рэлігійных арганізацыях» і «Аб нацыянальных меншасцях у Рэспубліцы Беларусь».

Па інфармацыі старшыні гарвыканкама Мікалая Гардзіевіча, з 1999 года ў абласным цэнтры ў 2,5 раза павялічылася колькасць храмаў. 40 працэнтаў брастаўчан адносяць сябе да ліку веруючых, кожная трэцяя сямейная пара вянчаецца. За тры апошнія гады на рэканструкцыю і будаўніцтва культавых будынкаў (пераважна - праваслаўных) выдаткавана сем мільёнаў рублёў. Царкоўнаслужыцелі прымаюць удзел у грамадскім жыцці Брэста, асабліва ў акцыях міласэрнасці. Разам з тым, у горадзе ўзнікаюць нетрадыцыйныя абшчыны, ёсць спробы арганізаваць дэструктыўныя секты, уцягнуць у іх моладзь. Заклапочанасць выклікае і дзейнасць місіянераў: уладзе не павінна быць усё роўна хто і што прапагандуе на нашай тэрыторыі. Па колькасці рэлігійных суполак Брэстчына займае першае месца ў рэспубліцы. Увогуле, людзі больш актыўна ўдзельнічаюць у рабоце рэлігійных арганізацый. Прызнаючы за грамадзянамі права свабоднага рэлігійнага выбару, усё ж варта кантраляваць, хто і якім чынам займаецца сумленнем людзей. Нельга дапускаць палітызацыі рэлігіі, а рэлігійныя арганізацыі не павінны ўмешвацца ў палітыку дзяржавы. Адмоўную ацэнку атрымаў той факт, што сёлета 32 дзіцяці школьнага ўзросту веруючыя бацькі не пусцілі ў школу.

Духоўная чысціня нацыі фарміруецца пад уплывам многіх фактараў. Гэта адзін з кампанентаў ідэалогіі беларускай дзяржавы. Аблвыканкам звярнуў увагу раённай «вертыкалі», упраўленняў адукацыі і культуры на неабходнасць больш актыўнай работы з веруючымі, шырокае прыцягненне маладзёжных грамадскіх арганізацый да асветніцкай дзейнасці, бо, як вядома, секты і дэструктыўныя рэлігійныя цячэнні стаўку робяць якраз на моладзь.

На пасяджэнні была заслухана інфармацыя намесніка старшыні аблвыканкама Леаніда Цупрыка аб пазабюджэтнай дзейнасці і развіцці платных паслуг у сацыяльнай сферы вобласці. Адзначалася, што абласныя кіруючыя структуры павінны патрабавальней ставіцца да выканання заданняў па платных паслугах у галіне спорту і турызму. Без дадатковых паступленняў, калі разлічваць толькі на выдаткі з бюджэту, немагчыма развіваць згаданыя галіны, у тым ліку і ўдасканальваць іх матэрыяльна-тэхнічную базу.

Неаднаразова да праблемы пазабюджэтнай дзейнасці медыцынскіх устаноў члены аблвыканкама вярталіся і пры разглядзе пытання аб фінансаванні дзяржаўных арганізацый аховы здароўя. І хоць тэмпы згаданага фінансавання сталі больш высокімі, але па-ранейшаму вострай застаецца шэраг медыцынскіх праблем, у прыватнасці, своечасовы разлік за лекі, пагашэнне запазычанасцей па аплаце медыкаментаў.

Апошняе пытанне парадку дня «Аб функцыянаванні інавацыйнага фонду канцэрна «Белэнерга» Брэсцкай вобласці» разгледзець у поўным аб'ёме не ўдалося з-за недастатковай яго падрыхтаванасці. Каменціруючы сітуацыю, Васіль Далгалёў заўважыў, што праекты па энергазберажэнню дрэнна адпрацоўваюцца на прадмет іх мэтазгоднасці, грошы укладваюцца, а куды і навошта - не зразумела, эфект ад энергазберагальных мерапрыемстваў неабходна лічыць у рублях, а не ва ўмоўных адзінках паліва ці чаго яшчэ. Вырашана пытанне дапрацаваць і заслухаць яшчэ раз.

У памяць пра абаронцу веры

У чацвер споўнілася 355 гадоў з дня пакутлівай смерці Афанасія Філіповіча (Брэсцкага), які ратаваў за чысціню праваслаўя, за што і быў забіты уніятамі на тэрыторыі цяперашняй вёскі Аркадзія. Ён уганараваны праваслаўнай царквой у ліку святых.

Раніцай 18 верасня святары, веруючыя прайшлі хрэсным ходам з Благадатным Агнём Гасподнім з Іерусаліма ад Свята-Сімяонаўскага сабору ў абласным цэнтры да Свята-Афанасьеўскага манастыра, які ўзведзены на месцы гібелі велікамучаніка. Наперадзе паствы ішоў епіскап Брэсцкі і Кобрынскі Іаан.

У манастыры боскую літургію адслужыў Патрыяршы Экзарх усяе Беларусі Мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт. Ва ўрачыстасцях прымалі ўдзел мітрапаліт Ніфан з Украіны, шэсць епіскапаў з Расіі і Польшчы.

Якасць пацверджана

Яшчэ адно прадпрыемства Брэстчыны атрымала пераканаўчае сведчанне высокай якасці выпускаемай прадукцыі. Днямі старшыня Камітэта па стандартызацыі, метралогіі і сертыфікацыі Рэспублікі Беларусь Валерый Карашкоў наведаў ААТ «Брэсцкі малочны камбінат». На сустрэчы з калектывам ён уручыў дырэктару прадпрыемства Аляксандру Саўчыцу сертыфікат адпаведнасці харчовых прадуктаў патрабаванням ХААС.

Дакумент пацвярджае адпаведнасць тавараў з брэндам «Савушкін прадукт» сусветным патрабаванням бяспекі і якасці харчовых тавараў. Сертыфікат ХААС раней у вобласці мела толькі СП «Санта Брэмар». Яго наяўнасць пашырае магчымасці ў рэалізацыі нашай прадукцыі на знешнім рынку.

Каб яшчэ больш умацаваць свае пазіцыі ў экспарце малочных прадуктаў, перад калектывам ААТ «Брэсцкі малочны камбінат» пастаўлена задача да канца года атрымаць экалагічны сертыфікат ISO-14000.

І зноў перамагае «лікёрка»

У ліку 22 фірмаў з Беларусі Брэсцкі лікёра-гарэлачны завод «Белалка» прыняў удзел у YIII міжнароднай выставе прадуктаў харчавання, напіткаў, тэхналогій харчовай перапрацоўкі і ўпакоўкі «Riga-Food-2003».

Вынікі вераснёўскай выставы ў сталіцы Латвіі пацвердзілі высокі клас брэсцкага прадпрыемства ў сваёй галіне. Прадукцыя «Белалка» ў намінацыі «Лепшая гарэлка» атрымала 1-е і 3-е месцы на конкурсе вытворцаў алкагольных напояў. Наша гарэлка спрачалася за званне «лепшай» з прадукцыяй кампаній 24 краін свету.

Не змяняючы традыцыі

У музеі «Выратаваныя мастацкія каштоўнасці» адкрылася выстава выпускнікоў СШ № 10 г.Брэста. На ёй прадстаўлены творчыя работы, якія сталі вынікам сямігадовай вучобы ў мастацкіх класах.

Значнае месца ў экспазіцыі займае жывапіс у розных тэхніках. Дэкаратыўнае мастацтва прадстаўлена керамікай, ткацтвам, бацікам, разьбой па дрэве. Сярод удзельнікаў гарадскога вернісажу - пераможцы абласных алімпіяд выяўленчага мастацтва. Шэраг работ выпускнікоў адзначалася на міжнародных выставах у Польшчы і Германіі.

Падпісацца па ранейшай цане на «НТ» на кожны новы месяц па снежань можна і сёння. Паспяшайцеся! Кошт падпіскі на месяц для індывідуальных падпісчыкаў - 995 рублёў; для прадпрыемстваў і арганізацый - 2130 рублёў.

Васіль Далгалёў:

«У кожным відзе мастацтва ёсць свая душа...»

У адпаведнасці з планам аблвыканкама, у чацвер губернатар вобласці Васіль Далгалёў сустрэўся з прадстаўнікамі творчай інтэлігенцыі Брэстчыны.

На сустрэчу прыйшлі мастакі, акцёры, музыканты, празаікі, паэты, якія расказалі аб сваіх праблемах, падзяліліся творчымі задумкамі. Васіль Барысавіч адзначыў, што Брэстчына ўносіць значны ўклад у скарбніцу мастацтва. Вядомыя не толькі ў нашай вобласці, рэспубліцы, але і далёка за межамі Беларусі фестывалі «Белая вежа», «Студзеньскія музычныя вечары», «Палескі карагод». Нядаўна ў свет выйшаў каталог, у якім апавядаецца пра творчасць 100 нашых мастакоў.

Гаварылася аб набалелым. У прыватнасці, мастакоў хвалююць высокія стаўкі на плату арэнды памяшканняў, дзе знаходзяцца творчыя майстэрні. Узнімалася пытанне рэканструкцыі выставачнай залы на вуліцы Савецкай абласнога цэнтра. Васіль Барысавіч адзначыў, што да рэспубліканскіх «Дажынак» усе работы павінны быць завершаны. Завастралася пытанне на неабходнасці паляпшэння матэрыяльна-тэхнічнай базы тэатра драмы і музыкі, павышэння зарплаты, вырашэння жыллёвай праблемы і інш.

Замест плануемай гадзіннай размовы атрымаўся двухгадзінны дыялог. Васіль Далгалёў запэўніў удзельнікаў сустрэчы, што ўсе пытанні і прапановы занесены ў пратакол і будуць вырашаны.

Кацярына БУРЫК.

На здымку: падчас сустрэчы ў аблвыканкаме.
Фота Сяргея СНАПКО.

Тэлеграфным радком: навіны, падзеі, факты

• Брэст

Нязначная плата ўведзена за карыстанне асобнымі кнігамі ў Астрамечаўскай, Матыкальскай, Клейнікаўскай і іншых бібліятэках Брэсцкага раёна. На гэтыя грошы набываецца мастацкая і навуковая літаратура.

Зараз у нашай вобласці працуе 770 дзяржаўных бібліятэк. У кожнай з іх у мінулы панядзелак - у Дзень бібліятэк - адбыліся цікавыя мерапрыемствы з удзелам чытачоў.

• Баранавічы

Новае абсталяванне, на набыццё якога выдадзены крэдыт у памеры трох мільёнаў долараў ЗША, выдзелена вытворчаму бавоўнянаму аб'яднанню. Тут распрацаваны бізнес-план па нарошчванню аб'ёмаў вытворчасці.

• Бяроза

Памятным медалём «Знаўца роднай вёскі Хрыса» адзначаны ўдзельнікі віктарыны, што адбылася ў дзень адпачынку жыхароў гэтага населенага пункта. З канцэртнай праграмай перад вяскоўцамі выступілі самадзейныя артысты з в.Спорава, а таксама мясцовы дуэт Людмілы Вашкевіч і Кацярыны Бернацкай «Сварлівыя суседкі».

• Ганцавічы

Прэзентацыя рамана Віктара Гардзея «Бедна басота» адбылася ў Вялікіх Круговічах на маленькай Радзіме пісьменніка.

• Драгічын

У сувязі з рэарганізацыяй калгасы раёна атрымалі статус сельскагаспадарчых вытворчых кааператываў. Іх у раёне 20, у тым ліку СВК «Драгічынскі», «Антопаль-Агра», «Дняпроўска-Бугскі» і іншыя.

• Жабінка

Трэцяя сесія раённага Савета дэпутатаў пастанавіла: нягледзячы на прымаемыя меры, становішча ў аграпрамысловым комплексе застаецца складаным. Зношанасць тэхнічных сродкаў перавышае 70 працэнтаў, больш чым на трэць зменшылася колькасць вяскоўцаў, што працуюць у сельскагаспадарчай вытворчасці.

• Іванава

На плошчы 4,3 гектара ўпершыню вырошчваў цыбулю СВК «Опаль-агра». На сённяшні дзень яна ўбрана і звезена ў сховішчы з сістэмай актыўнага вентылявання.

• Івацэвічы

Больш за тысячу кілават-гадзін электраэнергіі сэканоміў калектыў чыгуначнай станцыі Івацэвічы. Шмат зроблена тут і па добраўпарадкаванню перона, будынка вакзала.

• Камянец

Вандроўку на веласіпедзе ў вёску Такары, дзе ў 1881 годзе ў сям'і настаўніка нарадзіўся першы прэзідэнт Акадэміі навук Беларусі Усевалад Ігнатоўскі, ажыццявіў студэнт Брэсцкага дзяржуніверсітэта імя А.С.Пушкіна Сяргей Камінскі. Тут ён сустрэўся з аднавяскоўцамі нашага слыннага земляка.

• Кобрын

У Кобрынскім доследным лясгасе пабывала дэлегацыя лесаводаў Гродзенскай вобласці. Асабліва зацікавіла гасцей ферма па вырошчванню аленяў у Пятровіцкім лясніцтве, а таксама конегадоўля.

• Лунінец

Фонд спецыяльнага зямельнага запасу плошчай у 3137 гектараў створаны ў раёне. Колькасць фермерскіх гаспадарак тут дасягнула 110.

• Ляхавічы

Альхоўскі сельскі Савет - адзін з буйнейшых у раёне. На яго тэрыторыі - 14 вёсак. Свой паўвекавы юбілей адзначыў яго старшыня Валерый Івашка, які палову пражытых гадоў аддаў пасадзе старшыні мясцовай улады ў вёсцы з паэтычнай назвай.

Падрыхтаваў
Тарас ЖАЎРУЧОК.

ВЕЧНЫ І ЗАГАДКАВЫ НАШ ЛЕС

Паважаныя працаўнікі лясной гаспадаркі!

Абласны выканаўчы камітэт і абласны Савет дэпутатаў сардэчна віншуюць рабочых, інжынерна-тэхнічных работнікаў, служачых і ветэранаў лясной галіны з прафесійным святам - Днём работнікаў лесу.

Сёння лясная гаспадарка займае важнае месца ў народнагаспадарчым комплексе. Лес - гэта і здароўе людзей, і кладоўка прадуктаў, і нязменны памочнік у справе захавання навакольнага асяроддзя, і крыніца сыравінных рэсурсаў.

У лясной гаспадарцы працуюць добрасумленныя работнікі, высокакваліфікаваныя спецыялісты, прафесіяналы сваёй справы. Вамі своечасова прымаюцца меры па ахове і разумнаму няспыннаму выкарыстанню лесу, павышаецца разнастайнасць і прадуктыўнасць зялёных насаджэнняў.

Дзякуй за вашу працу па памнажэнню ляснога багацця, за высокі ўклад у эканоміку вобласці.

Жадаем вам і вашым сем'ям моцнага здароўя, дабрабыту і поспехаў.

АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ. **АБЛАСНЫ САВЕТ ДЭПУТАТАЎ.**

* * *

Са школьнай парты кожны ведае, што лес з'яўляецца лёгкімі планеты. Нашай краіны гэта датычыць асабліва, бо масівы - яе багацце і гонар.

Галоўны сённяшні клопат - як захаваць нашы унікальныя лясы, аднавіць тое, што занядбана ці страчана. У гэтым плане на дзяржаўным узроўні зроблена нямала. Варта згадаць хаця б тое, што лясныя ўгоддзі, якія знаходзіліся ва ўласнасці сельгаспрадпрыемстваў, перададзены тым, хто можа займацца іх дагля дам прафесійна і эфектыўна. Так, па словах генеральнага дырэктара Брэсцкага вытворчага лесагаспадарчага аб'яднання Аляксандра Тыцыка, сёлета праведзены значныя работы па аднаўленню плошчаў, якія раней былі маёмасцю калгасаў і саўгасаў. Усяго ж за восем месяцаў бягучага года пасаджана звыш 4700 гектараў лесу, на 27 гектарах саджанцы растуць у гадавальніках. Асноўныя пароды дрэў, якія заселянелі маладымі кронамі на былых пустках, - сасна, елка, бяроза, клён, ясень, ліпа і нават лістоўніца.

Лесааднаўленчыя работы актыўна вядуцца на тэрыторыі ўсёй вобласці. Людзі, якія іх выконваюць, пераканаsucc, што неабходна захаваць нацыянальнае багацце для нашчадкаў.

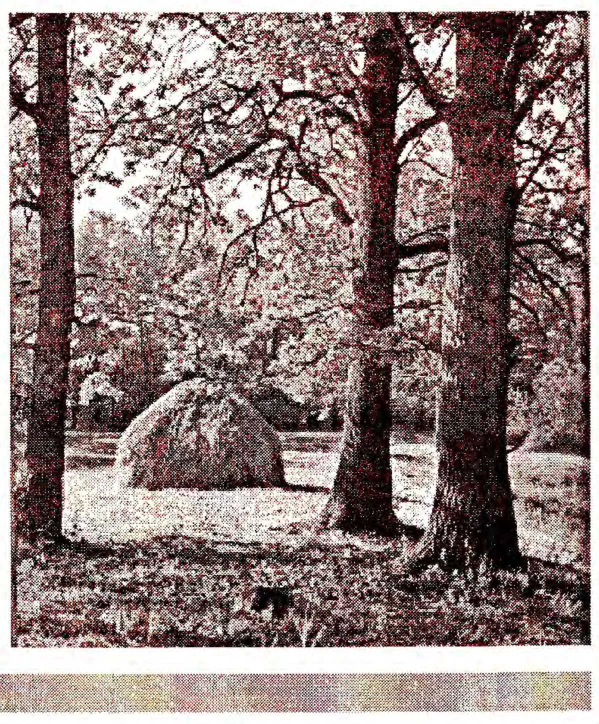
Што да выкарыстання прамысловай драўніны, значныя грашовыя сродкі папаўняюць штогод дзяржаўны бюджэт ад яе продажу. На прайшоўшым нядаўна на базе Івацэвіцкага лясгаса адкрытым чэмпіянаце Беларусі «Лесаруб-2003» мы на справе даказалі, што дасканала ўмеем сячы, апрацоўваць лес. Акрамя трох беларускіх каманд, у прэстыжным конкурсе ўдзельнічалі калегі з Расіі, Эстоніі, Украіны і Латвіі. У камандным заліку ўсе тры прызавыя месцы дасталіся беларусам. Прыемна, што свой уклад у агульную перамогу ўнёс і наш зямляк, работнік Целяханскага лясгаса Анатоль Палячок, які ўпэўнена выступіў на спаборніцтвах. Ён неаднаразова ўдзельнічаў у прэстыжных міжнародных конкурсах, дзе таксама не аднойчы станавіўся пераможцам.

Нашы землякі дастойна абаранілі гонар Брэстчыны і на першынстве за пераходны Кубак Камітэта лясной гаспадаркі краіны, дзе занялі ганаровае трэцяе месца.

Аляксандр КУРЭЦ.

Садружнасць Дарогі прывядуць у Маскву

З 25 па 28 верасня ў сталіцы Расійскай Федэрацыі пройдуць Дні Рэспублікі Беларусь. Самым актыўным чынам удзельнічаць у іх будзе і Брэстчына, якая ўжо не першы год якраз увосень ладзіць у Заходняй адміністрацыйнай акрузе Масквы выставы-кірмашы. Аб гэтым журналістам мясцовых і рэспубліканскіх СМІ паведаміў учора на прэс-канферэнцыі першы намеснік старшыні аблвыканкама Эдуард Сакалоў.

У гэтыя дні заканчваецца падрыхтоўка да выставы-кірмашу тавараў Брэстчыны, якая стане для вобласці асноўным мерапрыемствам падчас Дзён РБ у сталіцы Расіі. Раніцай 23 верасня ў бок горада-героя Масквы адправіцца аўтапоезд: больш за 70 велікагрузных аўтамашын павязуць прадукцыю нашых вытворцаў. Масквічы змогуць набыць вырабы ААТ «Дываны Брэста» і «Брэсцкі панчошны камбінат», СП «Брэстгазаапарат», фірмаў «Бархім», «Палессе», тавары ад рэзідэнтаў СЭЗ «Брэст», а таксама прадукцыю ад прадпрыемстваў «Мясамалпрама» і «Брэстсадавінаагароднінапрама». Расіянам будуць прапанаваны пасцельная бялізна і трыкатаж, футравыя шапкі і абутак, бульба і яблыкі, капуста і сокі. Гандаль таварамі з маркай Брэстчыны будзе весціся на пляцоўцы ля кінатэатра «Брэст». Гэтае месца традыцыйна адводзіцца нашай вобласці. Праз выставу-кірмаш у апошнія гады рэалізуецца заключанае аблвыканкамам і ўрадам Масквы пагадненне аб гандлёва-эканамічным, навукова-тэхнічным і гуманітарна-культурным супрацоўніцтве. За сем месяцаў 2003 года знешнегандлёвы тавараабарот Брэстчыны з Расійскай Федэрацыяй склаў 713,3 млн долараў ЗША, у тым ліку з Масквой - 137,9 млн. Стабільна растуць і такія паказчыкі, як аб'ёмы і тэмпы экспарту. Паспяхова працуе ў расійскай сталіцы СП «Санта Брэмар», якое абслугоўвае 2600 магазінаў. У больш чым 500 гандлёвых кропках рэалізуецца прадукцыя ААТ «Брэсцкі малочны камбінат». У структуры нашага экспарту ў Маскву 10 працэнтаў прыпадае на газавыя пліты, восем - на малочную прадукцыю, больш за шэсць працэнтаў - машыны і абсталяванне. З Расіі ж да нас ідзе ў асноўным інвестыцыйны імпарт - сыравіна, абсталяванне.

Як падкрэсліў Эдуард Сакалоў, мерапрыемствам ля кінатэатра «Брэст» у Маскве не абмяжуецца ўдзел вобласці ў Днях Рэспублікі Беларусь. Брэсцкі бізнес-цэнтр плануе правесці прэзентацыю інвестыцыйных і інавацыйных праектаў, арганізуе кантактна-кааперацыйную біржу, на якой кіраўнікі прадпрыемстваў Заходняй адміністрацыйнай акругі Масквы змогуць сустрэцца з калегамі з Брэстчыны і напрамую абмеркаваць варыянты магчымага супрацоўніцтва.

Запланавана правядзенне «Дзён беларускай кухні»: у рэстаране «Эсэ» здзіўляць наведвальнікаў будуць лепшыя повары і кандытары Брэсцкага аддзялення Беларускай чыгункі. Свята абавязкова аздобіць насычаная культурная праграма: народныя ансамблі «Кобрынскія музыкі» і «Іванічы», танцавальны «Юрачка», вакальна-інструментальная група «Явар» выступяць у Маскве з канцэртамі, а ў тэатры «Эрмітаж» сваё майстэрства ў спектаклях «Дзядзя Ваня», «Рамэо і Джульета», «Саламея Русецкая» прадэманструюць сталічнаму гледачу артысты Брэсцкага тэатра драмы і музыкі. У спартыўнай праграме запланаваны таварыская сустрэча па хакеі з шайбай паміж дзіцячымі камандамі і сутачны футбольны марафон паміж расіянкамі і беларускамі.

Удзел у маскоўскіх Днях Рэспублікі Беларусь прыме старшыня аблвыканкама Васіль Далгалёў, іншыя адказныя работнікі мясцовых дзяржаўных органаў. Усяго ў дэлегацыю вобласці ўключана 400 чалавек.

Вобласць ускладае немалыя спадзяванні на маскоўскае мерапрыемства. Па словах Эдуарда Сакалова, варта максімальна выкарыстаць магчымасці прамых кантактаў і не толькі замацаваць ужо набытае ў гэтым супрацоўніцтве, але адшукаць новыя перспектыўныя шляхі яго развіцця.

Святлана ТАБОЛІЧ.

Надвор'е

Перад развітаннем лета вырашыла зрабіць нам сапраўдны сюрпрыз. Да серады надвор'е чакаецца пераважна сухое і цёплае. Праўда, сёння на некаторай тэрыторыі Брэстчыны, асабліва на поўначы, час ад часу можа быць пахмурна, мажлівы дажджы. Сімвалічныя ападкі магчымы і ў нядзелю, пераважна на ўсходзе вобласці. Тэмпература паветра - ад 17 да 22 градусаў цяпла днём, уначы - 8-12 градусаў вышэй за нуль. Заўтра днём сонейка прыгрэе да 20-24°C. Падобнае надвор'е чакаецца і ў наступныя 2-3 дні. У другой палове тыдня сіноптыкі прагназуюць паступовае пахаладанне.

Савет. Дэпутат. Грамадства

Не спазніцца да людзей

Імклівы наш час немагчыма ўявіць без актыўнай грамадзянскай пазіцыі жанчын. Хто, як не прадстаўніцы чароўнай паловы чалавецтва, ведае каштоўнасць стваральнай працы дзеля дабрабыту родных і блізкіх людзей?! Але клопат той немагчыма абмежаваць выключна сямейным кругам: чалавецтва таксама адчувае ўзрастаючую патрэбу ў жаночых дзейсных. Вось чаму «слабы пол» не цураецца працы дзеля грамадства. У гэтым у сваіх меркаваннях сыходзяцца пагляды двух надзвычай актыўных брастаўчанак: старшыні Брэсцкага гарадскога Савета дэпутатаў Надзеі ЯШЧУК і дэпутата гарсавета, дырэктара ТАА «Лагуна» Наталлі ІЛЬНІЦКАЙ.

Маналог першы. Надзея Яшчук:

- Больш за дзве тысячы гадоў таму вялікі мысліцель старажытнасці Арыстоцель пісаў, што «горад павінен быць пабудаваны так, каб забяспечыць сваім жыхарам бяспеку і шчасце». Вось і мы ў гарадскім Савеце дэпутатаў лічым, што ў наш час, чым больш, мера горада - чалавек. Галоўнае - не спазніцца да людзей.

Брэст расце, развіваецца. Праблемы ці то ўзнікаюць на новых месцах, ці то абвастраюцца на старых. А гэта значыць, што дэпутацкі корпус, а таксама выканаўчая ўлада павінны быць мабільнымі, кваліфікаванымі, граматнымі нарэшце. А яшчэ - гатовымі не толькі прыняць разумнае рашэнне, але і давесці яго выкананне да выніковага фіналу. Усе разам мы служым аднаму заданню - зрабіць жыццё людзей лепшым, каб Брэст быў горадам перадавым, культурным, цывілізаваным. У парадак дня сесій гарсавета ўключаем пытанні праблемныя, якія патрабуюць глыбокага аналізу і вырашэння з мэтай прыняцця найбольш эфектыўных рашэнняў. Запрашаем дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу РБ, кіраўнікоў прадпрыемстваў і арганізацый. Ёсць пастаянныя камісіі, якія адсочваюць праблемы. Абавязкова правяраем выкананне сваіх жа рашэнняў. Я прыйшла да вываду, што наша праца павінна мець сістэмны характар. Для гэтага распрацоўваем праграмы па асноўных блоках пытанняў. У дадатак, рабоце Савета патрэбна празрыстасць, каб кожны гараджанін адчуваў сваю прыналежнасць да горада і падзяляў адказнасць за лёс Брэста. Менавіта гэтым тлумачу актыўнасць жанчын-дэпутатаў. Можа, хто не пагодзіцца, але, мяркую, што пры жаночых уладах становішча больш клапатлівае.

Маналог другі. Наталля Ільніцкая:

- У дэпутата адна прывілея - служыць народу. Я шчаслівая, калі ўдаецца дапамагчы тым, хто мае патрэбу ў спагадзе і міласэрнасці, падтрымаць слабых, абараніць справядлівасць. Не толькі людзі павінны ісці да дэпутата, але і яму неабходна рэгулярна мець зносіны са сваімі выбаршчыкамі. Плён узаемнага абмену інфармацыяй, супрацоўніцтва відавочны. Напрыклад, ТАА «Лагуна» рэгулярна выдаткоўвае сродкі на дабрачынныя мэты для інвалідаў і ветэранаў вайны, дзіцячым садкам. Летась на ўсе згаданае патрацілі два мільёны рублёў. Засёды ў планах «Лагуны» - фундатарская дапамога Брэсцкаму гарадскому клубу «Надзея», які аб'ядноўвае жанчын-пенсіянерак, але тым не менш яны ўдзельнічаюць актыўную жыццёвую пазіцыю і не жадаюць заставацца ў чатырох сценах. Сёлета да мяне звярнуліся больш за 30 чалавек па асабістых і грамадскіх пытаннях - імкнулася максімальна дапамагчы кожнаму. Кіруючыся наказамі выбаршчыкаў, вырашыла памяшканні для медыцынскага пункта і цырульні на рынку «Кавалёва», аказвала дапамогу ў рамонце дзіцячага садка № 59, прымаю ўдзел у вырашэнні пытанняў аб правядзенні водаправода па вуліцы Цэнтральнай і пашырэнні плошчаў філіяла гарадской бібліятэкі № 5 па вуліцы Суворава. Згадваю гэта найперш для таго, каб паказаць, што мясцовая ўлада не можа абмяжоўвацца толькі прыняццем заканадаўчых рашэнняў, напрыклад аб будоўлі ці падатковых мясцовых плацяжах. Найбліжэй да людзей знаходзяцца дэпутаты мясцовага звяна Саветаў. Натуральна, найперш на іх падтрымку, дапамогу разлічваюць грамадзяне.

Аналізуючы сваю работу, прыйшла да вываду: становішча сапраўдным дэпутатам не адразу. Працуем і адначасова вучымся працаваць. Дзякуй калегам, у якіх большы вопыт грамадскай і дзяржаўнай работы, за гэтую навуку.

Запісаў Валерый АДАМЯНЦ-ПАДЗЬЯКАЎ.

Новы мост над Мостваю

Цяжка, дакладней, немагчыма ўявіць жыццё мачульцаў, рамельцаў (ды іншых жыхароў Століншчыны) без невялікай рэчкі Мостваі - прытока Сцвігі. Яна звязвае людзей з урочышчамі Вострай і Громнае, Дзедкава і Шабуньскае А гэта ж - дровы і сена, грыбы і ягады. А таксама - прамы выезд у лясныя Мярлінскі масіў...

Яшчэ ў 70-х гадах мінулага стагоддзя ў ваколіцы Мачуля былі пабудаваны драўляныя мост, які з гадамі прыйшоў у заняпад: па ім небяспечна было не толькі ездзіць, але і хадзіць. Таму жыхары вёскі на выбарах у мясцовыя Саветы далі наказ свайму дэпутату - старшыні калгаса «Беларуская ніва» Мікалаю Ажогу - пабудаваць новы мост. Дэпутат паабяцаў выканаць просьбу.

Будоўлю ўзначаліў паважаны чалавек - член праўлення калгаса, майстар-будаўнік Стахей Казеня. Будаўнічыя матэрыялы выдзеліў калгас, і праз тры тыдні напружанай працы даўжынёю 32-метровы новы мост узняўся над Мостваю. Наладзілі перапраўку старанныя будаўнікі: Іосіф Казеня, Сільвестр Ляшкевіч, Міхаіл Пыталь, Павел Сядляр, Якім Шчучка на чале з брыгадзірам - Іосіфам Кідзячкам.

Так над Мостваяй з'явіўся новы мост. А жыхары вёсак Мачуль і Рамель удзячны будаўнікам і старшыні мясцовага калгаса - дэпутату абласнога Савета Мікалаю Ажогу.

Леанід РАМАНЕНКА.

Столінскі раён.

Ініцыятыва

Зарабляюць самі

Сённяшнія ўстановы культуры здольныя прапанаваць масу ўсякіх паслуг: ад студый розных мастацкіх напрамкаў, дыскатэк, гуртоў па інтарэсах да інфармацыйнага сэрвісу. Прычым колькасць паслуг штогод расце, змяняюцца іх віды.

Хочаце займацца фітнесам або брэйк-дансам? Прыходзьце ў Дом культуры. Мабыць, вас цікавіць камп'ютарныя гульні і більярд? Іх знойдзеце там жа. Нават бібліятэкі, музычныя школы і школы мастацтваў прапануюць шырокі спектр паслуг аж да ламінавання і шэйпінгу. Быць б толькі грошы...

Вядома, існуе і сацыяльна гарантаваны мінімум, але разам з ім удала развіваецца сетка паслуг на платнай аснове. Бібліятэкары, мастацкія кіраўнікі, настаўнікі, музейныя работнікі імкнуцца зарабіць дадатковыя грошы. Яны фарміруюць фонды матэрыяльнага заахвочвання, вытворчага і сацыяльнага развіцця. Не сакрэт, што большасць устаноў культуры Брэстчыны мае моцныя творчыя патэнцыял і слабую матэрыяльную базу. Патрэбны дадатковыя сродкі, каб адрадзіць абсталяванне, зрабіць рамонт памяшканняў, набыць музычныя інструменты і сцэнічныя гарнітуры. Нават на набыццё перыядычных выданняў, метадычную літаратуру патрэбны фінансы. Культработнікі вывучаюць попыт насельніцтва на працэдурныя і незвычайныя для ўстаноў культуры паслугі, шукаюць новыя формы работы. Як ў любым відзе дзейнасці, у аказанні паслуг таксама ёсць лідэры. Сярод раёнаў Брэстчыны асаблівы вылучаюцца Бярозаўскі, Кобрынскі, Пружанскі, сярод гарадоў - Пінск, Баранавічы, Брэст.

За восем месяцаў аб'ём разлізацыі платных паслуг склаў амаль адзін мільярд 860 мільёнаў рублёў. 320 работнікаў устаноў культуры і мастацтва вобласці ўтрымліваюцца за кошт даходаў платных паслуг.

Алена КАПАЧОВА.

Прамысловасць

Абліцовачную плітку вытворчага унітарнага прадпрыемства «Бярозабудматэрыялы» добра ведаюць не толькі ў нашай рэспубліцы, але і далёка за яе межамі. Ужо чвэрць стагоддзя выпускаецца яна на дзвюх лініях, таму не дзіўна, што ўзніклі праблемы з якасцю вырабу.

Прадпрыемства ўзяло крэдыт у банку і заключыла кантракт з італьянскай фірмай «Сакмі» на пастаўку і мантаж сучаснага абсталявання. Першая новая лінія магутнасцю мільён квадратных метраў пліткі ў год сёлета ўступіла ў строй, а зусім нядаўна запушчана другая, у паўтара раза большай магутнасці.

Каля 70 працэнтаў прадукцыі прадпрыемства ідзе на экспарт у краіны СНД.

На здымку: прыдзірліва сочыць за якасцю сартавальніца Алена Крагель.

Іван АСКІРКА.
Фота аўтара.

«Белая вежа-2003»

Імгненна праляцеў фестывальны тыдзень. Адгучалі апладысменты, сціхлі спрэчкі журы, патухлі агні рампы. Вызначаны пераможцы, уручаны прызы. У фае абласнога тэатра драмы і музыкі не так шматлюдна. Але ў душы захавалася дзіўнае пачуццё свята. Кожны разумее, што спасцігнуць яшчэ адна незведаная таямніца. Фестываль у чарговы раз дазволіў акцёрам, рэжысёрам, простым гледачам дакрануцца да чыстай і невычэрпнай крыніцы, імя якой - мастацтва. Адначасова стала яшчэ болей зразумела: нельга яшчэ раз перажыць, прадоўжыць імгнені «Белай вежы». Застаецца чакаць наступнай восені, якая, безумоўна, падорыць радасць новых спатканняў.

Сёлетні фэст, нягледзячы на тое, што не атрымалася ўбачыць гульню акцёраў Кіеўскага эксперыментальнага тэатра (не прапусцілі аўтобус на ўкраінскай мытні) - удаўся. Прынамсі, так мяркуюць удзельнікі, госці і ганаровае журы міжнароднага фэсту.

Напрыканцы фестывалю ў малой зале тэатра драмы і музыкі з удзелам вядомых у рэспубліцы тэатразнаўцаў адбылася выніковая канферэнцыя пад назвай «Тэатр сёння». Аб праблемах і набытках сучаснага тэатральнага мастацтва, а таксама аб узроўні спектакляў, што дэманстраваліся на «Белай вежы-2003», амаль дзве гадзіны разважалі крытыкі Таццяна Арлова, Таццяна Катовіч і Ніна Мазур.

- Рэпертуар восьмай «Вежы» атрымаўся складаным, асаблівым па сваёй тэматычнай будове, - лічыць мастацтвазнаўца Таццяна Катовіч. - Думаю, што на фоэсе знайшлі адлюстраванне менавіта тыя тэндэнцыі і напрамкі, якія зараз назіраюцца ў жыцці тэатра звогуле. Такім чынам давайце паспрабуем пераразважыць над наступным пытаннем: «Што сабой уяўляе тэатр сёння і якая існуе сувязь з аўдыторыяй?». У ХХІ стагоддзі тэатральнаму мастацтву ўжо нельга надаваць выключна выхаваўчую функцыю. Размежаванне, што адбываецца ў грамадстве, патрабуе розных спектакляў. Таму не дзіўна, што з'явіліся як камерцыйныя, так і эксперыментальныя пастаноўкі. У гэтым выпадку паказальны Маскоўскі дзяржаўны тэатр нацый з п'есай «Белы джаз для двух П'еро». Лёгкая іранічная работа рэжысёра Ірыны Пыпачнай, 15 джазавых фантазій Дзюка Элінгтона забаўляюць публіку, прымушаюць забыцца на разнастайныя праблемы будняў. З густам аздоблена сцэна, добрае выкананне песень, стыльная музыка, прыгожая вопратка акцёраў - вось і ўсё. Звычайнае шоу.

Варта адзначыць, што зараз, як ніколі раней, адчуваецца разрыў і непаразуменне паміж пакаленнямі. У маладых людзей мяняецца ўспрыняцце культурнай парадыгмы. Хлопцы і дзяўчаты асэнсоўваюць і бачаць свет, мастацтва зусім па-іншаму.

«Адпаведна ўзнікае наступнае пытанне, - заўважае Ніна Мазур. - Ці выжыве тэатр у новых рэаліях?» Між іншым на Захадзе падлеткі не жадаюць наведваць спектаклі. Моладзь ходзіць туды ў большасці сваёй пад прымусам. Мажліва, што і ў нас таксама многія рэжысёры сутыкнуцца з адсутнасцю гледачоў. Таму пахвальна, што ствараюцца творы, у якіх якраз-такі задзейнічаны маладыя акцёры.

Хочацца адзначыць работу рэжысёра акадэмічнага тэатра рускай драмы з Латвіі. «Білоксі-блюз» - першы спектакль курса Алега Табакова, у якім іграюць восем яго выхаванцаў. Дзве з паловай гадзіны дзеянняў, што адбываюцца на сцэне, пралятаюць незаўважна. Дзейства праходзіць на адным дыханні. Адчуваецца моцная драматургія, уражвае арганічная гульня акцёраў і адсутнасць вычварнасці, фальшу, падману.

Сумна гаварыць, але не апраўдаў нашумелай рэкламы сумесны праект акцёраў Брэсцкага і Берлінскага тэатраў. «На жаль, атрымалася тыповая эмігранцкія пастаноўка. Справа не ў тым, што за твор Уладзіміра Маякоўскага ўзяўся не вельмі вопытны рэжысёр Томас Макарас. У эмігрантаў існуе нейкая культурна абмежаваная прастора, дзе не хапае, як гаворыцца, рускага духу. Таму і ўкрапляюцца ў тэкст Маякоўскага песні Акуджавы. Не важна, што яны не дапасуюцца і не нясуць ніякай сэнсавай афарбоўкі. Галоўнае - што словы рускія. «Чакаць ад іншаземнага тэатра паўнацэннай работы на рускай глебе адназначна нельга», - адзначае крытык Ніна Мазур. Прычым у п'есе з галоўным героем адбываюцца дзіўныя метамарфозы. Клоп для маладога рэжысёра бачыцца героем станоўчым. Хаця заўсёды Прысыпкін атаясамліваўся з мяшчанствам, прыстасавальніцтвам. А ў Томаса Макараса - сімпатычны персанаж, якога ён прапануе сваім гледачам. «Сёння назіраецца ў тэатральным мастацтве інтэртэкстуальная гульня з класікай, - мяркуе Таццяна Арлова. - Адбываецца падмена паняццяў дабра і зла. У гэтым выпадку характэрныя спектаклі «Клоп» і «Кармэн» крымска-татарскага акадэмічнага музычна-драматычнага тэатра. У прынцыпе Кармэн страшная жорсткая жанчына, якая здольная на здраду, падман, забойства. У спектаклі адбываецца зусім іншае пераўтварэнне».

Узрасла цікавасць як у рэжысёраў, так і ў публікі да псіхалагічнага тэатра.

Адметныя работы атрымаліся ў літоўцаў, латышоў, палякаў («Пакараць нельга памілаваць», «Білоксі-блюз», «Аўдыенцыя III, ці Рай эскімосаў»). Хочацца спыніцца на пастаноўцы Магілёўскага абласнога драмтэатра «Ноч Гельвера» паводле п'есы маладога польскага драматурга Інгмара Віллквіста. У творы паказана экзістэнцыя існавання чалавека ў экстрэмальных умовах. Маленькая істота прагне схавацца ад жудасных падзей, ізаляваць сябе ў кватэры ад страшных 30-х гадоў. Гельвер вар'яцее ад рэальнасці, Карла пакутуе. Рэжысёр Уладзімір Пятровіч кідае нас у свет хаосу, свядомага разбурэння.

«Як у драме, так і ў лялечным тэатры назіраецца тэндэнцыя замоўкліцьвання твораў, - працягвае гаворку Таццяна Арлова. - Праўда, яўных мюзіклаў на лялечнай сцэне не было. Але калі акцёры не выцягваюць гульні, далучаюць зусім не абавязковыя музычныя вінеткі, разлічаныя на стварэнне шоу прадукта. Тым самым рэжысёры ідуць за капрызамі гледачоў».

На сёлетняй «Вежы» хочацца адзначыць чатыры лялечныя спектаклі - «Крысалоў» (Брэсцкі тэатр лялек), «Маленькія трагедыі» (Маскоўскі дзяржаўны акадэмічны цэнтральны тэатр лялек імя С.Абразцова), «Неўскі праспект» (тэатр лялек «Патудань», кінакампанія «Дарфільм») і «Чырвоную Шапачку» (віленскі тэатр «Леле»). Калі ў «Чырвонай Шапачцы» даволі цікавая, гумарыстычная работа рэжысёра над творам класічным, то астатнія тры пастаноўкі дэманструюць мысленне лялечніка, інтэлектуальнае і пластычнае. У «Неўскім праспекце» - свой адмысловы стыль, почырк. Хаця зусім дарма выкарыстана прадстаўленне з Пятрушкай. Гэта з іншага жанру. Выратоўвае спектакль пластыка, адметныя мізансцэны. «Маленькія трагедыі» паводле Пушкіна - тыповая маскоўская пастаноўка, з нейкай нават імітацыяй пад Мікалая Баскава. Філасофская работа атрымалася ў нашых лялечнікаў. «Крысалоў» нечакана раскрывае гледачам светаадчуванне і погляды Марыны Цвятаевай. Ёсць у п'есах і значныя недахопы. Найперш - няўменне акцёраў працаваць са словам, якое патрэбна разумець і ўмець данесці да аўдыторыі, а таксама дабіцца пэўнага яго ўспрыняцця. Тут варта адзначыць прафесійную гульню народнага артыста СССР Генадзя Аўсяннікава ў монаспектаклі паводле аповесці «Шляхціц Завальня, або Беларусь у фантастычных апавяданнях» Яна Баршчэўскага. Генадзь Аўсяннікаў па-майстэрску абыходзіўся з прадметамі як акцёр тэатра лялек, але ён таксама, як акцёр тэатра драмы, належна працаваў са словам.

І яшчэ адна асаблівасць сёлетняга фэсту. Большасць спектакляў, прапанаваных «Белай вежай» тэатралам, апавядаюць пра ўзаемаадносіны мужчыны і жанчыны, расказваюць пра вялікае пачуццё. Мажліва, гэта і ёсць імкненне акцёраў і рэжысёраў знайсці цэласнасць у гэтым супярэчлівым свеце. Напэўна, яшчэ зніточваюць нашы душы тоненькія павуцінкі спачування, дабрыні і міласэрнасці. А на пытанне «Што чакае тэатр у будучым?» - мяркую, дарэчы прывесці выказванне галоўнага рэдактара часопіса «Мастацтва» Уладзіміра Салеева: «Яго не заменіць ні кіно, ні іншыя візуальныя рэчы. Тэатр ніколі не знікне, ён заўсёды будзе мець поспех. Найперш таму, што гэта рэдкае жывое мастацтва, якое звяртаецца непасрэдна да гледача». Значыць, яшчэ не адзін раз у горад над Бугам завітаюць знакамітыя тэатральныя трупы з розных краін свету. На «Белай вежы-2004» зноў сустрэнуцца апантаныя высокімі памкненнямі і ідэямі людзі, што не ўяўляюць свайго жыцця без сцэны.

Кацярына БУРЫК.

ПРАЗ ГОД

ЧАКАЕМ ЗНОЎ

На здымку: сцэна са спектакля «Вестсайдская гісторыя» (тэатр «Лучафэрул», Кішынёў).

Фота Сяргея СНАПКО.

Прызы фестывалю

Гран-пры фестывалю за лепшы спектакль сярод тэатраў драмы - Абхазскі дзяржаўны драматычны тэатр імя С.Чанба Сухімі «Махаз» (Рэж. Валерый Ковэ);

Гран-пры фестывалю за лепшы спектакль сярод тэатраў лялек - тэатр лялек «Патудань», кінакампанія «Дарфільм», Санкт-Пецярбург «Неўскі праспект» (рэжысёр Руслан Кудашоў);

лепшая мужчынская роля сярод акцёраў драматычных тэатраў - Ахтэм Сеітаблаеў, крымскататарскі акадэмічны музычна-драматычны тэатр, Сімферопаль («Кармэн»);

лепшая мужчынская роля сярод акцёраў лялечных тэатраў - Андрэй Дзённікаў («Маленькія трагедыі»);

лепшая жаночая роля сярод актрыс драмтэатраў - Алі Цеміркаевай - («Кармэн»);

лепшая жаночая роля сярод актрыс тэатраў лялек - Тамара Тэвасян, Брэсцкі тэатр лялек («Крысалоў»);

улюбёнец публікі - Андрэй Дзённікаў, акцёр і рэжысёр-пастаноўшчык, Маскоўскі дзяржаўны акадэмічны тэатр лялек імя С.Абразцова («Маленькія трагедыі»);

улюбёнка публікі - Яўгенія Белацаркоўская, Магілёўскі абласны драматычны тэатр («Ноч Гельвера»);

за лепшы тэатральны эксперымент сярод тэатраў лялек - драматычна-лялечны тэатр «Канстанцін Вялічкаў», Пазарджык, Балгарыя («Святая кніга»);

за лепшы тэатральны эксперымент сярод тэатраў драмы - Магілёўскі абласны драмтэатр («Ноч Гельвера»);

за яскравае ўвасабленне тэмы творцы - тэатр фігур «Kreontour» Салем, Германія («Я, Вінцэнт»);

за дасціпнасць і тэатральнасць - тэатр К2 Вроцлаў, Польшча («Аўдыенцыя III, ці Рай эскімосаў»), Нацыянальны акадэмічны тэатр імя Я.Купалы, Мінск («Беларусь у фантастычных апавяданнях»).

З нагоды

«Радыё Брэст» на новай хвалі

З серады рэгіянальны інфармацыйна-музычны канал «Радыё Брэст» можна пачуць на новай хвалі. Цяпер брастаўчане маюць магчымасць слухаць музыку і любімых вядучых, а таксама ўдзельнічаць у разнастайных конкурсных праграмах і гульнях не толькі на знаёмай частаце 69,68 УКХ, але і на хвалі 104,8 FM штодзённа з 6 гадзін раніцы да поўначы.

Павіншаваць журналістаў з адкрыццём новай станцыі завіталі старшыня Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі Ягор Рыбакоў, намеснік старшыні аблвыканкама Леанід Цупрык, мэр Брэста Мікалай Гардзіевіч, старшыня гарадскога Савета дэпутатаў Надзея Яшчук, прадстаўнікі дзелавых колаў вобласці.

Самым першым у эфіры «Радыё Брэста» прагучала выступленне Ягора Рыбакова.

- Стратэгічная задача нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі - адкрываць мясцовыя радыёстанцыі не толькі ў абласных цэнтрах, але і ў раёнах. Такога кшталту FM-станцыі працуюць у Віцебску, Гродне, Гомелі, а цяпер ужо і ў Брэсце, - сказаў Ягор Рыбакоў.

- Для нашага калектыву, - гаворыць дырэктар Брэсцкага абласнога тэлерадыёаб'яднання Ларыса Дабрадомава, - гэта значная падзея. Больш за 60 гадоў мы вяшчалі па правадной сетцы. Прынамсі, Брэсцкая вобласць - адзіная, дзе яна фактычна цалкам захавалася.

Упершыню «Радыё Брэст» выйшла ў прамы эфір на частаце 69,68 у дыяпазоне УКХ 20 мая мінулага года з пяцігадзіннай праграмай. А праз чатыры месяцы эфір павялічыўся да 10 гадзін. Сёння радыёжурналісты працуюць у эфіры 18 гадзін у суткі.

За год прамога эфіру радыё набыло сваю аўдыторыю, а зараз, пры выхадзе ў FM-дыяпазоне, мае намер значна яе павялічыць. Прынамсі, новае радыё разлічана на маладое пакаленне. У эфіры - максімум інфармацыі, стыльная музыка і мноства забаўляльных праграм.

Алеся ГРЫНКЕВІЧ.

Кінафестываль

Пад крыламі «Крыштальнага бусла»

Ледзь тэатральны Брэст апусціў заслону «Белай вежы-2003», як менш чым праз месяц, 11 кастрычніка, горад чакае новая асенняя імпрэза - IY нацыянальны фестываль беларускіх фільмаў. Ён будзе доўжыцца тыдзень і як заўжды вызначыць лепшых майстроў кінамастацтва. Прызы «Крыштальны бусел» будуць уручацца ў 14 намінацыях. Іх уладальнікаў назаве журы пад старшынствам заслужанага дзеяча мастацтваў РБ, мастацкага кіраўніка Тэатра-студыі кінаакцёра Нацыянальнай кінастудыі «Беларусьфільм» Аляксандра Яфрэмава.

Афішу фестывалю складуць конкурсныя паказы мастацкіх, дакументальных, анімацыйных фільмаў, сустрэчы кінематаграфістаў з гледачамі ў працоўных калектывах і навучальных установах. Чакаецца прыбыццё майстроў беларускага кіно - народных артыстаў Рэспублікі Беларусь Генадзя Гарбука, Арнольда Памазана, Генадзя Аўсяннікава, Уладзіміра Гасцюхіна, а таксама таленавітых дэбютантаў. У фестывальны Брэст абяцалі прыехаць госці з Расіі - народны артыст СССР Георгій Жжонаў, народныя артысты РФ Лідзія Федасеева-Шукшына, Мікалай Бурляеў, Наталля Ягорава і іншыя зоркі. У рамках фэсту пройдуць Дні расійскага кіно, падчас якіх брастаўчане ўбачаць прэм'еры фільмаў прызнаных рэжысёраў - Станіслава Гаварухіна «Блаславіце жанчыну» і Аляксея Учыцеля «Прагулка». У кінатэатры «Юнацтва» ўпершыню пройдзе эксклюзіўная акцыя - кінаканцэрт «Музыка беларускага экрана».

Пазаконкурсны паказ брэсцкага біенале сёлета пройдзе пад знакам знамянальнай даты - 60-годдзя з дня вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Беларускую ваенную кінакласіку гледачы ўбачаць у рэтраспектыве «Доўгія вёрсты вайны», у якую ўвойдуць фільмы «Праз могілкі» рэжысёра В.Турава, «Усходні калідор» рэжысёра У.Вінаградава, «У жніўні 44-га...» рэжысёра М.Пташука і іншыя.

Дэманстрацыя лепшых фільмаў ваенна-патрыятычнай тэматыкі вытворчасці кінастудыі «Беларусьфільм» стане падставай для сур'ёзнай размовы па праблемах патрыятычнага выхавання моладзі сродкамі кінаэкрана. «Круглы стол» пад дэвізам «Час выбраў нас» з удзелам вучняў і студэнтаў, выкладчыкаў, кінакрытыкаў, рэжысёраў адбудзецца ў кінатэатры «Мір». Як было адзначана на прэс-канферэнцыі ў Брэсцкім гарвыканкаме, кінафестываль стане своеасаблівай творчай справаздачай беларускіх кінематаграфістаў перад шырокай глядацкай аўдыторыяй і будзе садзейнічаць папулярызацыі дасягненняў айчыннага кінамастацтва.

Алена КАПАЧОВА.

> ***«Мастацтва - гэта час і прастора, у якой жыве прыгажосць чалавечага духу. Як гімнастыка выпроствае цела, так мастацтва выпроствае душу. Пазнаючы каштоўнасць мастацтва, чалавек пазнае чалавечае ў чалавеку, падымае сябе да прыгожага».***
> **Васіль СУХАМЛІНСКІ.**

Асабістае меркаванне:
993
дні новага стагоддзя

1. Чым парадавалі за гэты час самога сябе, сваю сям'ю, проста добрых людзей, што жывуць побач з вамі?

2. Што паспелі зрабіць для роднага палескага краю дзеля яго росквіту, духоўнага адраджэння?

3. Рэспубліка Беларусь - маладая дэмакратычная краіна. Вы задаволены тым, што здзейснілі для яе?

Сцяпан ГРЫБЯНЧУК, палкоўнік запасу

ВАЛОШКІ - БАЙКАНУР - БРЭСТ

1. Самая радасная падзея года - выхад у свет кнігі «Академики Брестчины». Яе пісалі разам з вядомым журналістам Анатолем Палонскім. Нам пашчасціла сустракацца з многімі людзьмі, якімі можа ганарыцца Брэстчына. А гэта - рэктар Брэсцкага дзяржаўнага тэхнічнага універсітэта Пётр Пойта, начальнік мытні «Заходні Буг» Вячаслаў Асінцаў, кіраўнік адміністрацыі СЭЗ «Брэст» Анатоль Крывецкі, дырэктар унітарнага прадпрыемства «Брэстаблтэлекам» Мікалай Белісаў, галоўны энергетык Брэсцкай вобласці Уладзімір Шышко...

У плеядзе славутых землякоў усім вядомыя імёны Пятра Клімука, Пятра Пракаповіча, Аляксея Скакуна, Андрэя Гурынчука, Леаніда Лемяшэўскага, Ніны Чопчыц і іншых. Усе яны - слава і гонар нашай краіны.

2. Хаця родам я з украінскай вёскі Валошкі, што ў Валынскай вобласці, але сэрцам прырос да Палесся. Нас яднае не толькі славянская повязь і прыгажосць гэтых мясцін, але і тое, што столькі дзесяцігоддзяў былі разам - у адной вялікай краіне. Закончыў Саратаўскае ваенна-тэхнічнае вучылішча, Ваенна-інжынерную акадэмію імя Мажайскага. Давялося служыць на Байкануры - быць удзельнікам запуску на калязямную арбіту Германа Цітова, Паўла Паповіча, Андрыяна Нікалаева, Валерыя Быкоўскага і Валянціны Церашковай.

Зноў на Палессе трапіў напрыканцы 70-х гадоў мінулага стагоддзя. І не шкадую. Тут, амаль побач, у Валошках жыве мая маці, Соф'я Данілаўна, якой больш за 80 гадоў, мае блізкія родзічы, сябры і знаёмыя.

Што зрабіў для Палесся?

Так адразу і не ўзгадаеш. Прывяду толькі адзін прыклад, які, здаецца, дапаможа адказаць на пытанне.

У мінулым годзе па маёй ініцыятыве Брэсцкая абласная бібліятэка імя Максіма Горкага перадала ў сяло Калодзежнае (на радзіму вядомай украінскай паэткі Лесі Украінкі) больш за тысячу экзэмпляраў кніг, у тым ліку і беларускіх пісьменнікаў. Думаецца, што гэта паслужыла далейшаму яднанню нашых сэрцаў ды імкненняў да лепшай будучыні.

3. Каля двух дзесяткаў гадоў жыву ў Брэсце. Тут працаваў у сістэме ДТСААФ СССР, у часопісе «СЭЗ-Брэст», цяпер на творчай рабоце. Разам з Анатолем Палонскім падрыхтаваў да друку кнігу «Тайны Белавежскай пушчы». Наша мэта - яшчэ больш зацікавіць чытачоў гістарычнымі крыніцамі роднага краю, стварыць атмасферу дабрыні, павагі і любові да людзей, што жывуць побач, у Рэспубліцы Беларусь, і па-за яе межамі.

Падрыхтаваў Мікола ПАНАСЮК.
Фота Святланы САСОННАЙ.

За парадак у доме

МАЯ ХАТА З КРАЮ?

Магазін «Эдэм» у Давыд-Гарадку вабіць пакупнікоў нават сваім знешнім аздабленнем. Але бывае і па-іншаму...

1. Банальная гісторыя

Уявіце сабе сітуацыю: стаяць побач два пяціпавярховікі старога, панельнага тыпу. А паміж імі пенсіянер-інвалід «скляпаў» некалі, заручыўшыся ўсімі дазволамі, паперкамі і рэзалюцыямі, металічны гараж. Ну, як модна цяпер казаць, і флаг табе ў рукі.

Далібог, не ведаю ні імя, ні прозвішча чалавека, які паставіў свой часовы гаражык паміж двума кааператыўнымі дамамі №№ 336/1 і 336/2 па вуліцы Маскоўскай, дый ці варта непакоіць чалавека, якога даўно няма? Можа, гэта і добра, што зробленае намі застаецца нашчадкам, што пасаджанае дрэва, пабудова, нават ружовы куст радуюць людское вока.

Пасля смерці гаспадара дваровага гаража, які вы бачыце на здымку, у ржавай раскурочанай легкавушкі, відаць, уладальніка не засталося. Аблюбавалі гаражык у цёмную пару бамжы, днём - непаўналеткі.

- Некалькі разоў даводзілася бегаць з вёдрамі вады нашым жыльцам, каб патушыць унутры пабудовы агонь, - расказвае старшыня ЖБК дома 336/2 Мікалай Ерыневіч. - Куды я толькі ні звяртаўся з просьбай вывезці гэты «прытулак» разам з рэшткамі аўто, - усюды адказваюць: «Ваша тэрыторыя, вы і паклапаціцеся». А за якія грошы найму кран, вывезу ўсё гэта ламачча, каб хаця б здаць на металалом? Раптам аб'явяцца родзічы ці тая ж падатковая інспекцыя і спытаюць: «Нажываешся?».

Пытанне, як мне здалося, не рытарычнае. У Мікалая Іванавіча і так праблем хапае, таму не будзем абвінавачваць яго за прадбачлівасць. Аднак не зразумела адно. Чаму, напрыклад, калі наводзім парадак у родным горадзе, павінны заставацца недагледжанымі тэрыторыі паміж кааператыўнымі дамамі? Чаму мы фарбуем фасады, але лянуемся заглянуць у двары? Лічыце, што пакінуты гараж, аб якім ідзе гаворка, адзіны ў Брэсце? Іх - сотні. Толькі чамусьці мала каго цікавіць пытанне «Теремок, теремок, а кто в теремочке живет?..»

2. І дамафон не дапаможа...

Як бы хацеў пагутарыць з тым чалавекам, што жыве ў мікрараёне «Усход» ці на «Кавалёўцы». Як яны зайздросцяць тым насельнікам цэнтра, маўляў, ім што - выйшлі на вуліцу, а побач і рынак, і аўтавакзал, і «хуткая дапамога», і міліцыя...

Згодзен. Усё гэта побач. Але я не супраць і... памяняцца. Раўнацэннымі кватэрамі, як кажуць, «квадрат на квадрат». І зусім не таму, што мой дзевяціпавярховы дом пабудаваны на 20 гадоў раней, чым вашы гмахі, і дамафон тут устанавілі толькі сёлета. Я гатовы памяняцца дзеля таго, што, магчыма, у вас... не крадуць. Ні бульбу са скрынак, ні кансерваваныя памідоры і агуркі. У нас крадуць... звычайныя аконныя рамы і форткі. Нават са шклом. Днямі я здзейсніў своеасаблівую экскурсію па пад'ездзе свайго 60-кватэрнага дома на вул.Арджанікідзе, 39 і падлічыў, колькі ж не хапае тут элементаў сталярных вырабаў. Уявіце: дзве цэлыя рамы, у 16 выбіта шкло, адсутнічаюць 15 фортак.

Не хачу падазраваць суседзяў. Пэўна, не яны разбівалі вокны і здымалі форткі сабе на дачу. Магчыма, не іхнія, а чужыя дзеці цешылі сябе звонам пабітага шкла. Але чаму яны пагалоўна і пасямейна не ведаюць, чые ж дзеці ці ўнукі пэцкаюць сцены ў пад'ездах і лепяць акуркі на столь?

Праўда, сёлета, калі ўстанавілі дамафон, чысцей стала ў пад'ездзе, не так адчуваюцца непрыемныя пахі.

Толькі горыч ад таго, што не шануем, не беражом свой кут, дах над галавой, застаецца. Калі ж мы ўсвядомім, што мінулі тысячагоддзі, як чалавецтва выпаўзла з пячор?

Георгій ЛЕБЕДЗЕЎ.
Фота Святланы САСОННАЙ.

P.S. ***Як стала вядома рэдакцыі, пакуль вярстаўся чарговы нумар, кузаў аўтамабіля, што на здымку, некуды знік. Таму можна спадзявацца, што такі ж лёс чакае і безгаспадарны гараж, які псуе інтэр'ер двара і настрой жыльцоў.***

Служу Беларусі!

Выпуск № 7 (56)

Вучэнні

«Чыстае неба-2003»: экзамен на майстэрства

З 6 па 11 кастрычніка на тэрыторыі Беларусі пройдзе комплекснае аператыўнае вучэнне «Чыстае неба-2003».

Вучэнне мае выключна абарончую накіраванасць. Яно павінна ўстанавіць ступень здольнасці органаў ваеннага кіравання, злучэнняў і вайсковых часцей выконваць баявыя задачы ва ўмовах новай арганізацыйна-штатнай структуры, якая была створана ў выніку рэфармавання арміі. Удзел у вучэннях прымуць Ваенна-паветраныя сілы, войскі супрацьпаветранай абароны, Сухапутныя і тэрытарыяльныя войскі Рэспублікі Беларусь.

Аб апошніх. Каб гэта было зразумела для шырокага кола насельніцтва. Канцэпцыя тэрытарыяльнай абароны Рэспублікі Беларусь, зацверджаная адпаведным Указам Прэзідэнта краіны, прадугледжвае стварэнне тэрытарыяльных войскаў дзеля павышэння абараназдольнасці дзяржавы. Гэта абумоўлена ваенна-палітычнай абстаноўкай у рэгіёне, змяніўшымся характарам сучасных войнаў і ваенных канфліктаў, а таксама фінансава-эканамічнымі магчымасцямі краіны.

Асноўнымі задачамі тэрытарыяльных войскаў з'яўляюцца:

- узмацненне абароны асобных прыгранічных участкаў тэрыторый, на якіх не прадугледжваецца вядзенне баявых дзеянняў рэгулярнымі войскамі;
- узмацненне абароны на асобных пагражаемых напрамках (рубяжах);
- удзел у барацьбе з дэсантна-дыверсійнымі сіламі праціўніка і незаконнымі ўзброенымі фарміраваннямі;
- удзел у падтрыманні рэжыму ваеннага стану, эвакуацыі насельніцтва і матэрыяльных рэсурсаў з раёнаў магчымых баявых дзеянняў;
- ахова і абарона тылавых раёнаў, гарадоў, населеных пунктаў, вызваліўшыхся ваенных гарадкоў, месцаў кампактнага пражывання сем'яў ваеннаслужачых, дзяржаўных і ваенных аб'ектаў, падрыхтоўка важных аб'ектаў да знішчэння ў выніку пагрозы захопу праціўнікам;
- арганізацыя і выкананне інжынерных работ з прыцягненнем сіл і сродкаў дзяржаўных арганізацый і працаздольнага насельніцтва;
- удзел у выкананні мерапрыемстваў па ліквідацыі наступстваў прымянення праціўнікам зброі масавага знішчэння, вынікаў масіраваных удараў звычайнай зброі, у правядзенні ратавальных і аварыйных работ;
- вядзенне актыўнай узброенай барацьбы на часова захопленай праціўнікам тэрыторыі;
- удзел у правядзенні іншых забяспечваючых мерапрыемстваў і работ у інтарэсах узброенай абароны дзяржавы.

Згаданыя войскі камплектуюцца па тэрытарыяльным прынцыпе.

Удзел у вучэнні прымуць таксама падраздзяленні МУС, МНС, КДБ, Дзяржаўнага камітэта пагранічных войскаў. Але асноўная задача ўскладзена на ваенна-паветраныя сілы і войскі супрацьпаветранай абароны.

Вучэнне «Чыстае неба-2003» пройдзе ў тры этапы. На першым - будуць адпрацоўвацца пытанні пераводу войскаў з мірнага стану на ваенны. На другім - усе сілы рушаць у раён баявых дзеянняў. І на заключным, трэцім, будуць прадэманстраваны практычныя дзеянні ВПС і войскаў СПА па адбіццю паветранага нападзення ўмоўнага праціўніка.

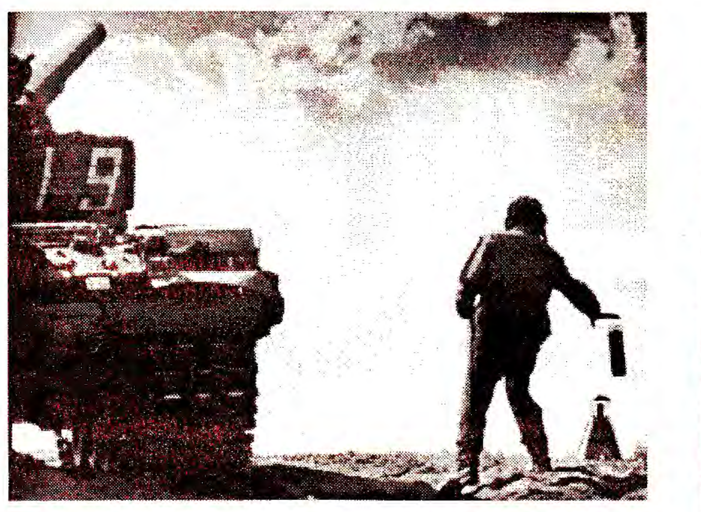
Згодна з Дагаворам аб калектыўнай бяспецы, у вучэнні прымуць удзел баявыя сілы і сродкі ВПС, а таксама агульнавайсковае падраздзяленне расійскай арміі.

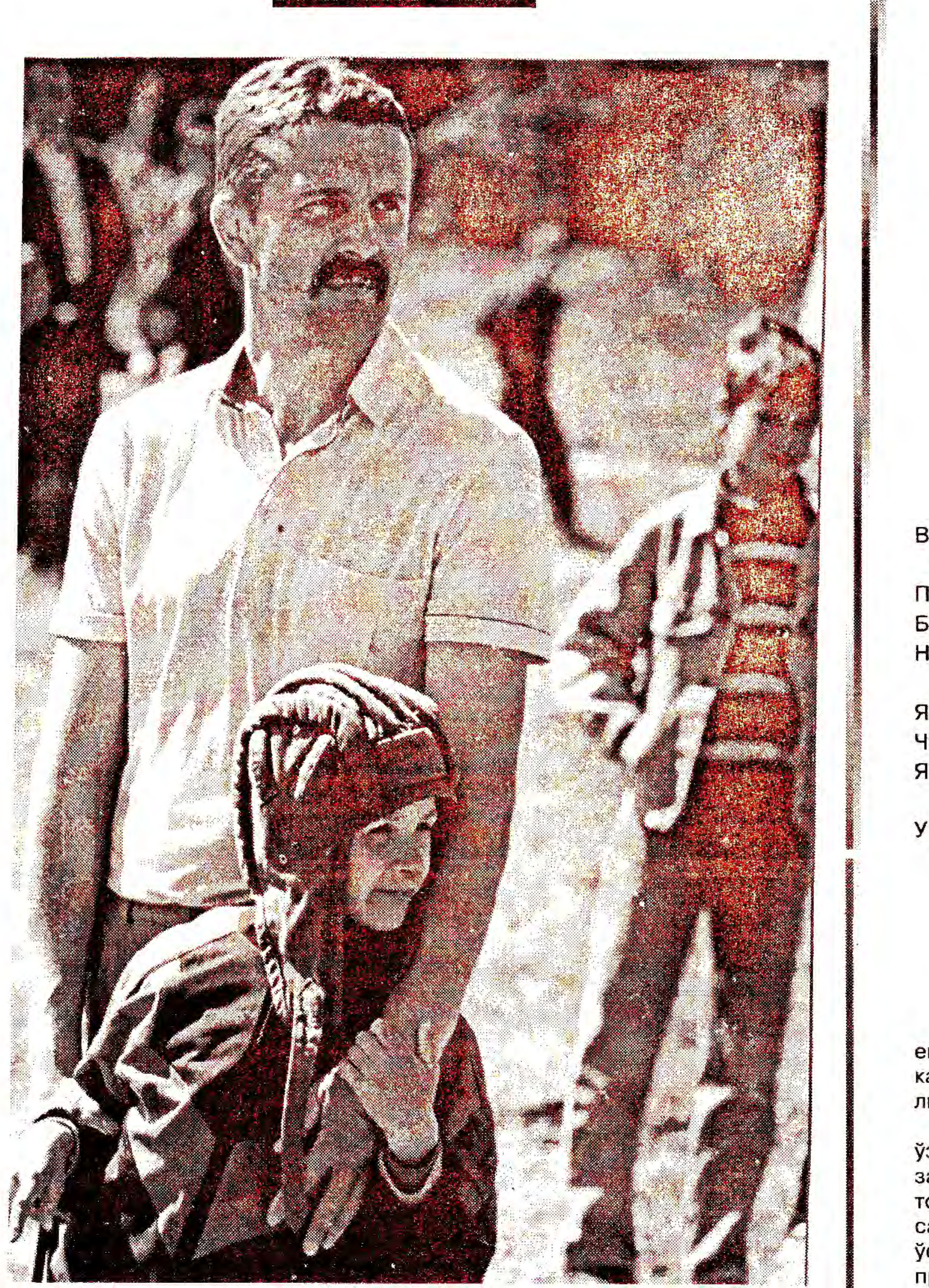
Усяго ж у «Чыстым небе-2003» будзе задзейнічана звыш 8600 ваеннаслужачых, каля 120 танкаў і БМП, 53 зенітныя ракетныя ўстаноўкі, 102 самалёты і верталёты, каля дзвюх тысяч адзінак аўтамабільнай і спецыяльнай тэхнікі.

Тэматыка вучэння мае абарончы характар і цалкам адпавядае ваеннай дактрыне і канцэпцыі нацыянальнай бяспекі Рэспублікі Беларусь.

Вучэнне пройдзе на пяці палігонах. У тым ліку - Абуз-Лясноўскім, Дамнаўскім і Палескім. Назіраць за яго ходам будуць запрошаны ваенныя аташэ, журналісты. Мяркуецца, што вучэнне наведае Прэзідэнт краіны Аляксандр Лукашэнка.

На брані

Падарылі на свята песні...

У мінулую нядзелю ваеннаслужачыя 50-й базы захоўвання ўзбраення і тэхнікі (БЗУТ), якая дыслацыруецца ў Чырвоным Двары пад Брэстам, адзначылі сваё прафесійнае свята - Дзень танкіста.

Ва ўрачыстай абстаноўцы зачыталі загад міністра абароны Рэспублікі Беларусь аб заахвочванні афіцэраў злучэння. Сярод адзначаных - камандзір батальёна аховы падпалкоўнік Сяргей Пратасавіцкі, намеснік начальніка мабілізацыйнага аддзела падпалкоўнік Сяргей Кахновіч, начальнік штаба вайсковай часці палкоўнік Мікалай Сергяюк. Многія ваеннаслужачыя заахвочаны камандаваннем 50-й БЗУТ. У дзень прафесійнага свята яны атрымалі каштоўныя падарункі, прадастаўленыя шэфамі - Брэсцкім электрамеханічным канцэрнам, УП «Вертэкс» грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства інвалідаў па зроку».

Асаблівы падарунак танкістам зрабілі вучні СШ № 15 абласнога цэнтра. Ваеннаслужачыя 50-й базы на працягу некалькіх гадоў шэфствуюць над гэтай навучальнай установай. У вайсковай часці школьнікі выступілі з цікавым канцэртам, у якім прынялі ўдзел вучні як малодшых, так і старэйшых класаў. Перад вайскоўцамі свой талент дэманстравалі юныя барды, дзяўчынкі і хлопчыкі выконвалі песні армейскай тэматыкі. Вялікі поспех мела выступленне хору настаўнікаў «Чараўніца», які вось ужо год існуе ў СШ № 15.

Дарэчы, тут створаны гістарычны музей, значная частка экспанатаў якога расказвае аб слаўным мінулым 50-й гвардзейскай механізаванай брыгады, што летась рэарганізавана ў базу захоўвання ўзбраення і тэхнікі.

Па словах намесніка камандзіра 50-й БЗУТ палкоўніка Уладзіміра Зіноўева, паспяхова асвойваецца маладое папаўненне, што было прызвана ў пачатку лета. Па сутнасці, задачы ў танкістаў засталіся ранейшыя, вось толькі вырашаць іх даводзіцца меншым асабовым саставам. Таму і нагрузка на кожнага ваеннаслужачага немалая.

Аляксандр КУРЭЦ.

На здымках: на палігоне горача; «Вырасту - стану танкістам!»

Фота Сяргея СНАПКО.

Трывожна!

...І рэхам вайна адгукаецца

Хутка міне 60 гадоў з часу заканчэння Вялікай Айчыннай вайны. Ды праз такі працяглы час пра гэтую грозную пару напамінаюць боепрыпасы, якіх яшчэ многа застаецца ў зямлі. З пачаткам уборачных работ паведамленні аб небяспечных знаходках з'яўляюцца асабліва часта. У адным толькі Маларыцкім раёне зарэгістравана за апошні месяц адразу некалькі такіх фактаў.

Артылерыйскія снарады, гранаты часоў Вялікай Айчыннай вайны мясцовыя жыхары знаходзілі ля вёсак Збураж, Дворышча, Добрусава.

Ля в.Добрусава вучань Арэхаўскай СШ Павел Дударчук, пайшоўшы ў грыбы, выпадкова трапіў на снарад. Небяспечную цацку ён чапаць не стаў, а паведаміў аб ёй дарослым. З Брэста па выкліку прыбыла група размініравання, якая і абясшкодзіла боепрыпас.

Яшчэ адзін жыхар памянёнай вёскі некалькімі тыднямі раней знайшоў нямецкую гранату. У згаданай мясцовасці ўсялякіх боепрыпасаў захавалася ў зямлі нямала: у час вайны тут адбываліся вельмі жорсткія баі.

А вось ля в.Дворышча некалькі дзён назад падчас капання бульбы вясковец Пётр Аўдзяюк адшукаў 76-міліметровы асколачна-фугасны артылерыйскі снарад таксама часоў Вялікай Айчыннай вайны. Сапёры, якія абясшкоджвалі знаходку, сказалі, што для той далёкай пары гэта надзвычай рэдкі экземпляр. Ён начынены дробнымі шарыкамі. Сіла выбуху настолькі моцная, што паражае ўсё жывое на адлегласці 400 метраў. Няцяжка ўявіць, якую небяспеку тояць падобныя рэчы для людзей.

У гэтых мясцінах, дарэчы, у жніўні знойдзены, снарад, які, па ацэнках спецыялістаў, не выбухнуў падчас першай сусветнай вайны. З многімі з падобных рэчаў даводзіцца мець справу ваеннаслужачым групы размініравання асобнага батальёна міліцыі, які дыслацыруецца па вуліцы Брэсцкіх дывізій у абласным цэнтры. Абясшкоджваць боепрыпасы як з часоў Вялікай Айчыннай вайны, так і сучасныя, яны спяшаюцца часта. Мець справу з тымі, што праляжалі ў зямлі дзесяткі гадоў, па словах начальніка сапёрнай групы капітана Аляксандра Барценева, асабліва складана. Іх карпусы амаль цалкам знішчаны ржой, і выбух можа прагрымець ад самага нязначнага дакранання. Калі небяспечныя знаходкі трапляюцца паблізу людскога жытла, іх адвозяць на палігон ці іншыя аддаленыя месцы і там узрываюць. Калі ж падобнай небяспекі няма, яны могуць быць знішчаны на тым самым месцы, дзе трапіліся.

З артснарадам, знойдзеным непадалёк ад вёскі Дворышча, працавала група размініравання на чале са старшым сапёрам прапаршчыкам Андрэем Гарошкам. Моцны выбух, які скалануў наваколле праз некаторы час, засведчыў, што яшчэ адзін жахлівы напамін пра вайну знішчаны.

Аляксандр КУРЭЦ.

P.S. *Тым часам, прыйшло паведамленне з Кобрынскага раёна: на бульбяным полі ля вёскі Глінянкі знойдзены 50-міліметровы мінамётны снарад часоў Вялікай Айчыннай вайны. Боепрыпас знішчаны ў размешчаным побач кар'еры брэсцкімі сапёрамі.*

«Байцы ж нашыя - героі, ты не знойдзеш гэткіх армій. Што за выпраўка ў строі, што за послух у казарме!»

Янка КУПАЛА.

Юбілеі

Ачышчэнне душы

У адносна далёкім ад нас 1991 годзе выдавецтва «Мастацкая літаратура» выпусціла кнігу лірыкі вядомай польскай паэтэсы Віславы Шымборскай «Свет, варты вяртання» ў перакладзе сённяшняй юбіляркі Ніны Мацяш. Той Віславы Шымборскай, якая праз пяць гадоў - у 1996-м - атрымае вышэйшую сусветную ўзнагароду - Нобелеўскую прэмію. Шведская каралеўская акадэмія свой выбар аргументавала так: «Паэзія Віславы Шымборскай дакладна прадстаўляе фрагменты чалавечай праўды ў гістарычным і біялагічным кантэкстах». Але гэта было па часе. А тады тую кнігу лірыкі блаславіў, напісаўшы прачула-дакліўвую прадмову, незабыўны Уладзімір Калеснік.

Вядомы літаратурны крытык не толькі інтуітыўна прадбачыў нечуваны поспех Віславы Шымборскай, але сваё прадбачанне падмацоўваў самім аналізам яе твораў: «В.Шымборска ўспрымае субстанцыю жыцця як трагізм, які па абавязку і логіцы існавання належыць перажыць. Справа ў тым, каб умець перажыць дастойна, з паднятай галавой, добраю ці іранічнаю ўсмешкай на вуснах, за якою, нібы за шырмай, жыве нябачна, каб зрэдку паказацца і прагучаць паміж слоў, вера ў гуманістычную наканаванасць гэтага наёжанага слагізмамі свету - зямной юдолі. Дастойнае пражыванне жыцця - справа не простая для душы ўражлівай, чулай, ранімай. Ёй не абысціся ні гордым маўчаннем, ні ганарлівым скептызмам, дэманічным бязвер'ем. Зразуменне свету і здабытая ў пошуках зычлівасць, ласка - вось спосаб парадкавання ўласнай душы».

Я часта здымаю з кніжнай паліцы томік вершаў Віславы Шымборскай, каб яшчэ і яшчэ раз атрымаць ачышчэнне душы. А сёння прапаную вашай увазе інтэрв'ю з Нінай МАЦЯШ.

- Шаноўная Ніна Іосіфаўна, у сваёй бібліятэцы я маю перакладную кніжку вершаў Віславы Шымборскай з вашым аўтографам. Больш за тое, памятаю, які цёплы розгалас сярод прыхільнікаў таленту Віславы Шымборскай і вашага знайшло тое выданне. А як узнік замысел перакладу твораў польскага класіка?

- Напрыканцы 70-х - пачатку 80-х крыху ліставалася з польскім паэтам Янам Гушчам. У адказ на маё пытанне, хто з сучасных польскіх паэтаў самы цікавы і значны, ён назваў менавіта яе, Віславу Шымборску. І даслаў яе выбранае. Выявілася, што творчасць Шымборскай вельмі блізкая мне сваім духоўным, інтэлектуальным напаўненнем, гуманістычным грунтам. У Беларусі імя Віславы Шымборскай тады было зусім невядомае. Дый творчая манера яе адрознівалася ад нашага традыцыйнага вершапісу. Усе гэтыя фактары і падахвоцілі да перакладу.

- Як аднёсся да гэтай працы ваш духоўны, а мой інстытуцкі настаўнік Уладзімір Калеснік, дарэчы, аўтар трапяткой прадмовы да зборніка?

- Дужа ўхвальна і зацікаўлена. Ён сам беззаганна валодаў польскай моваю, таму ягоныя заўвагі ды парады - пры агульнавядомым высокім літаратурным гусце - былі неацэнныя. Я глыбока ўдзячна яму за сяброўскую падтрымку і зычлівую, кампетэнтную, далікатную рэдактуру.

- Ніна Іосіфаўна, толькі ў 1996 годзе Віслава Шымборска атрымала Нобелеўскую прэмію. Як вам удалося прадвызначыць вялізны яе поспех, выбраць творы для перакладу?

- Я не ведаю механізму вылучэння і прысуджэння Нобелеўскай прэміі. Мабыць, патрэбна нейкая папярэдняя ўплывовая «раскрутка», ці што, я не ведаю. Будзем спадзявацца, што ў незабаўным часе і пра Беларусь стануць згадваць у свеце як пра радзіму талентаў, уганараваных найпрэстыжнейшымі прэміямі. Што да паэзіі Шымборскай, дык яна, несумненна, вартая самай высокай увагі і адзнакі. Яна праўдзівая і сумленная, шчырая і годная, іранічная і зычлівая. Звычайная лексікай, размоўнай інтанацыяй і неардынарнай глыбінёй падтэксту, роздуму над чалавечай і жыццёвай існасцю. Я рада, што Шымборска атрымала такую прэстыжную ўзнагароду. Усцешаная, што заўдзячна падрыхтаванаму мной томіку яе вершаў «Свет, варты вяртання», яе паэзію любяць і ў Беларусі: да мяне яе ў нас не перакладалі. Не ведаю, ці зараз перакладае хто яшчэ.

- Паэзія Віславы Шымборскай напісана як бы навырост, яна непадуладная часу. Узяць для прыліку хоць бы такія вершы, як «Закаханыя», «Ключ», «Кароткія аб'явы», «А чацвёртай гадзіне» і іншыя. Гэтыя вершы падабаюцца і маім калегам, і студэнтам, і сябрам. Для чаго гэта я?! Ведаю, што вы актыўна перакладаеце, што параўнальна нядаўна выйшаў зборнік перакладаў вамі твораў французскіх паэтаў. Але ўжо даўно наспела патрэба перавыдаць зборнік вершаў Віславы Шымборскай, пашырыць яго, бо той, што ёсць, даўно стаў бібліяграфічнай рэдкасцю. Дакладна ведаю, гэта не толькі мая думка...

- Той зборнічак, канечне ж, варта і дапоўніць, і перавыдаць. Але на гэта патрэбны грошы, дапамога фундатараў.

Інтэрв'ю ўзяў Уладзімір БАРЫСЮК.

Ніна МАЦЯШ

Чытаючы Анатоля Вярцінскага

1.

«Якое каханне пазней?
Трэба спытацца ў людзей...»

Вось ужо і не трэба пытацца
ў людзей...
Па абдымках, паланнях, каханнях -
Бы ад месца сробны ручнік на вадзе -
На душы след астылых каханняў...

Як пасуе цяпер ім жалейкі матыў,
Чутны знекуль то ценька, то густа...
Як пяшчотацца ўсмешкі пудлівы
матыль
У нажураных куцікаў вуснаў...

2.

«Якое надвор'е на двары?
Якія вецер, дождж і сонца?»

Якое надвор'е на душы?
З боку якога вецер?
Мае на ўвеце ледзяшы
Подых ягоны, ці квецень?

Якое надвор'е на душы?
Ветрана ці не дужа?
Пагодліва ці ідуць дажджы?
Завітае ж дождж і ў душы...

Якое надвор'е на душы?
Як там, смужна да сонца,
Ці на абсягах не няжыць
Пячатка высокага сонца?

І, дай Бог, ступілі раты скавышы,
Слотная згінула насланя...
Якое надвор'е на душы
Цяпер, як я табе згасла?

3.

«Віно папалам з вадой.
Дождж папалам са снегам»

Не ўсквітнела мілосць. Што ж,
ну што ж...
Хоць лісточак сухі на ўспамінак...
Па ўтрапёнай нямоце снякжнак
Зноў сваё штось шапоча дождж.

Ён самотны, як мы з табой.
І натуры зусім не маёвай,
Але мова яго - як замова,
Што ўтрывальнае супакой.

Падаліст ціхамірыць дол.
Ані паставак, ні жаданняў...
Галасы ік у хо як паданне...
Восень. Дождж са снегам наўпол.

г.Белаазёрск.

Мая маленькая Радзіма

ЛАГІШЫН

Для нас самая дарагая мясціна - пасёлак Лагішын. Знаходзіцца ён на Пінскім Палессі і размяшчаецца ў 23 кіламетрах ад Пінска. Недалёка працякае Агінскі канал, які ўпадае ў Ясельду-прыгажуню. Пасёлак немалы, жыве ў ім больш за сем тысяч чалавек.

Вось якая легенда дайшла да нашага часу пра ўзнікненне пасёлка. Некалі тут значную тэрыторыю займалі неабсяжныя лясы. Да іх можна было даехаць толькі зімою - па лёдзе. Аднойчы купец Логіш сабраўся са сваімі людзьмі і сынам у Пінск. Надоечы яму прысніўся сон, у якім жанчына папярэджвала яго, каб не ехаў праз балота, паехаў іншай дарогай. Той не паслухаўся і ўсё роўна паехаў, але аднекуль узяліся ваўкі. Неўзабаве конь ускочыў у «чортава акно» і пайшоў на дно; разам з ім утапіўся і Логішаў сын. Вярнуўся купец са сваімі людзьмі назад, на высокі бераг, і заклаў там паселішча. Калі надышла вясна, паслаў Логіш даверанага чалавека прадаць што-колечы ў Пінску на базары, купіць тое-сёе для гаспадаркі.

- Хто ты? Адкуль? - спыталіся ў яго людзі, калі ён расклаў свой тавар. Спачатку разгубіўся Логішаў пасланец, а потым адказаў:

- Лагішынец... З Лагішынавага берагу.

Першы ўспамін пра Лагішын датуецца 1552 годам, калі паселішча згадваецца ў «Мясцовай кнізе Пінскага княства» як «востраў на Лагішыншчыне», што знаходзіцца ў Пінскім павеце Брэсцкага ваяводства. З пачатку XVII ст. ён становіцца маёмасцю князёў Радзівілаў. Польскі кароль Уладзіслаў IV 25 лютага 1643 года надаў Лагішыну магдэбургскае права - права на самакіраванне і свой герб - на блакітным фоне воўк на ласіных нагах. Арыгінал той граматы зараз захоўваецца ў музеі каталіцкай семінарыі ў польскім Драгічыне.

З 1795 года Лагішын знаходзіцца ў складзе Расійскай імперыі, з'яўляючыся мястэчкам Пінскага павета Мінскай губерні. Ужо напрыканцы XIX ст. у мястэчку было 90 жыхароў, дзевяць двароў, школа, царква, сінагога, каля ста дзесяці дамоў і 10 крамаў. У Лагішынскай акрузе тады налічвалася 20 вёсак, каля 400 двароў. Як відаць, пасля ўваходжання ў склад Расійскай імперыі магдэбургскае права скасавалі і жыхары Лагішына страцілі шматлікія прывілеі. 2631 дзесяціну зямлі адабралі на карысць дзяржавы і прадалі мінскаму губернатару памешчыку Токарэву на 20 гадоў. Па гэтай прычыне адбыўся лагішынскі бунт. У другой палове XIX ст. тут адкрылі школу, а потым народнае вучылішча.

У час першай сусветнай вайны Лагішын апынуўся ў прыфрантавой паласе. Летам 1915 года ля вёскі Мокрая Дубрава праходзілі жорсткія баі рускіх войскаў з немцамі. Гэтая бітва, што назвалі Лагішынскім боем, увайшла ў гісторыю і па ёй вучылі курсантаў Ваеннай акадэміі Генеральнага штаба Чырвонай Арміі.

У лістападзе 1917 года ў мястэчку прыйшла Савецкая ўлада, якая пратрымалася да лютага 1918 года. Потым яго занялі палякі, і менавіта тады з'явіліся першыя партызанскія атрады.

Падчас апошняй на часе вайны лагішынцы змагаліся супраць ворага ў партызанах і на франтах, з іх загінула 54 чалавекі. Хочам нагадаць, што пасля аб'яднання Заходняй Беларусі з БССР была праведзена адміністрацыйна-тэрытарыяльная рэформа, згодна з якой у Пінскай вобласці створаны 11 раёнаў, у тым ліку - Лагішынскі.

На тэрыторыі пасялковага Савета арганізавалі калгас «Беларусь», у які цяпер уваходзіць шэсць населеных пунктаў - Лагішын, Каўнічы, Мокрая Дуброва, Трасцянка, Шлапачы. Гаспадарка спецыялізуецца на вырошчванні сельгаскультур і вытворчасці мяса. На тэрыторыі пасёлка - тры школы, тры дзіцячыя садкі, музычная школа. Лагішын мае сваю бальніцу на 110 ложкаў, паліклініку на 150 наведванняў у дзень, апошнія гады адчынілі рэстаран «Ясельда», начны магазін «Вячэрні», кафэ «Бярозка». Працуе Лагішынскі ўчастак міліцыі. Ёсць і іншыя ўстановы, якія дапамагаюць належнаму функцыянаванню жыцця мястэчкоўцаў: газавая служба, пажарная ахова, аптэка, лясніцтва, аддзяленне банка, маслазавод, пошта, хлебапякарня, птушкафабрыка, цэх № 20 завода «Кузлітмаш», участак меліярацыйных сістэм і іншыя.

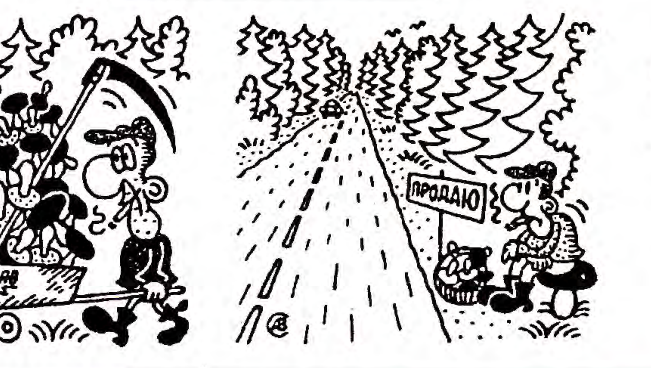
Лагішын мае адметныя помнікі гісторыі і культуры. Так, напрыклад, Петрапаўлаўскі касцёл, пабудаваны ў 1907-1909 гадах (цяпер гэта святыня з'яўляецца праваслаўнай), і Троіцкая царква, пабудаваная ў другой палове XIX ст. З Лагішынам звязаны таксама знакамітыя постаці мінулага, як М.Гумілёў (праходзіў у жніўні-верасні 1915 г. службу ля пасёлка), Марыя Канапніцкая, якая ў 1889 г. наведала Лагішын і сваё ўражанне адлюстравала ў паэме «Пан Бальцэр у Бразіліі».

Лагішын сёння развіваецца ў заходні і паўднёвы бакі. Планіровачная структура - прамавугольная сетка вуліц, на якіх пераважае аднапавярховая індывідуальная забудова сядзібнага тыпу. Галоўныя кампазіцыйныя восі - вуліцы Леніна і Таміла - падзяляюць пасёлак на чатыры жылыя раёны. У цэнтральнай частцы - Ленінская - складаецца культурна-гістарычны цэнтр. На скрыжаванні Ленінскай і Савецкай фарміруецца цэнтральная плошча. У паўднёвай знаходзіцца мікрараён меліяратараў, які аддзяляе прамысловую зону ад пасёлка. У нас ёсць свае напамінкі - парк са спартыўным комплексам, тэрыторыя якога цягнецца ўздоўж берагоў Ясельды.

Летась Лагішын адзначыў сваё 450-годдзе. На свяце было вельмі весела, шматлюдна. Увогуле ж, наша маленькая Радзіма заўсёды вабіць сваімі жывапіснымі краявідамі. Здаецца, што кожная хата, кожнае дрэва, кожная травінка і кожны чалавек самыя звычайныя, толькі ў нас.

Тацяна ЦІХАНОВІЧ, Вольга ЯНУСІК,
студэнткі III курса фізфака БрДУ імя А.С.Пушкіна.

Усміхнёмся

Касі каса, пакуль... грыбы.

Малюнкі Андрэя СКРЫННІКА.

Усё пра ўсё

Белы, як пудра

На ўскраіне Бярозы з заводскай трубы ўзнімаецца ў неба белы слуп дыму - тут абпальваюць мел, які здабываюць ужо... 100 гадоў. Менавіта ў 1903 годзе пачалося прамысловае асваенне мясцовых радовішчаў белага пішучага мелу. З 1906 па 1912 год тутэйшы здабытчык і прадпрымальнік Шапіра (гісторыя не захавала яго імя) пастаўляў бярозаўскі мел у мяхах на парфумерныя фабрыкі ў Францыю. Можна ўявіць сабе якасць карысных выкапняў, калі яго так высока ацанілі французскія парфумеры. Актыўнаму экспарту перашкодзіла першая сусветная вайна. Пазней мел выкарыстоўвалі для вырабу гашанай вапны, кармавой мукі, вапнавых дабавак, будаўнічых блокаў.

У тоўшчы мелавых адкладанняў утрымліваецца вялікая колькасць сцяжэнняў крэмнію, які з'яўляецца шкоднай прымессю пры абпальванні мелу, але разам з тым валодае здольнасцю ачышчаць і актывізаваць пітную ваду. На жаль, бярозаўскі крэмній з мелавых кар'ераў нарыхтоўваецца толькі ў невялікіх аб'ёмах: прадаецца прыватнымі прадпрымальнікамі на выстаўках-кірмашах. Між іншым, з гадамі мел бярозаўскага радовішча не страціў сваёй якасці. Утрыманне асноўнага кампаненту - карбанату кальцыю - у большасці выпадкаў перавышае 95 працэнтаў, часам дасягае значэнняў у 98,5-99,6 працэнта. Менавіта такія разнавіднасці мелу прыцягвалі французскіх вытворцаў пудраў і крэмаў.

Нельга не прыгадаць дзіўныя формы і памеры крэмнію. З іх можна скласці спецыяльную выставачную экспазіцыю. Ёсць экземпляры гэтага мінералу, здабытыя ў мелавых кар'ерах, у раённым і абласным краязнаўчых музеях, кабінетах геаграфіі школ, на стэндах абласнога камітэта аховы прыроды. Маюцца такія «каменныя казкі» і ў геалагічным кабінеце геаграфічнага факультэта БрДУ імя А.С.Пушкіна.

У мелавых кар'ерах можна знайсці непаўторныя па сваёй прыгажосці шары і канкрэцыі сульфіду жалеза - мінералу марказіту ў выглядзе радыяльна-крамянёвых сцяжэнняў з адным ці некалькімі цэнтрамі крышталізацыі. Згаданыя унікальныя мінералагічныя рэдкасці ў Беларусі больш нідзе не сустракаюцца і з'яўляюцца па сваёй крысталаграфіі музейнымі рарытэтамі самага высокага ўзроўню. Гэта павінна прыцягнуць увагу музейных работнікаў, бо калі мелавое месцанараджэнне будзе адпрацавана і затоплена грунтовымі водамі, здабыць рэдкія мінералагічныя экспанаты стане немагчыма. Яны захаваюцца хіба толькі ў прыватных калекцыях аматараў камянёў. Ды і сам віноўнік стогадовага юбілею - бярозаўскі белы мел - не будзе лішнім у экспазіцыі любога музея.

Прырода падарыла нашаму рэгіёну надзвычай багатае мелавое радовішча. Добра было б, каб у векавы юбілей прамысловай яго распрацоўкі здабытчыкі аднавілі б былую славу бярозаўскага мелу, як дастойнага экспартнага тавару.

Альберт БАГДАСАРАЎ.

Лечыць... барада

Нядаўна сустрэў свайго добрага знаёмага. Вельмі здзівіўся: убачыў вусача-барадача замест мужчыны з сімпатычным адкрытым тварам, якім ведаў яго раней. Разгаварыліся. Міжволі мой позірк спыніўся на яго барадзе і вусах. Цікаўнасць гэтую мой знаёмы заўважыў і задаволіў яе.

Справа была зусім не ў тым, каб знешнім выглядам кагосьці здзівіць ці проста вылучыцца з натоўпу. Прыяцель мой даўно хварэў хранічнай ангінай. Дастаткова было лёгкага пераахаладжвання ці прастуды, каб аблажыла горла. Чалавек так стаміўся ад ангіннай праблемы, што ледзь не адчаяўся.

Неяк урач параіў свайму пастаяннаму пацыенту адгадаваць вусы ды бараду. Дзіўная рэч, але, як толькі ён гэта зрабіў, ангіна нарэшце пакінула яго. Аказалася, барада стала своеасаблівай грэлкаю для далікатнага горла, сагравала яго, што і перашкаджала абвастрэнню хваробы.

Іван ВАРАПАЕЎ.

г.Брэст.

Тэлефон 02

Колькі вяровачцы ні віцца...

Ранішнюю пару, калі на вуліцах Баранавічаў было малалюдна, выбралі для продажу крадзенага веласіпеда маладыя жыхар Ляхавічаў Уладзімір Зайцаў і яго непаўналетні калега Генадзь Мяснікоў. З гэтым «таварам» іх і затрымалі каля шасці гадзін раніцы супрацоўнікі Баранавіцкага райаддзела аб'яднання «Ахова».

Як высветлілася пазней, гэта быў не першы крадзены ровар, які спрабавалі збыць малойчыкі. 8 верасня з хлявоў паблізу дамоў, дзе жывуць, хлопцы ўкралі два веласіпеды, што належалі суседкам-пенсіянеркам. Згаданыя сродкі руху без праблем удалося прадаць незнаёмым асобам. З гэтай прычыны ровары не вернуты іх законным уладальнікам. Іх кошт павінны кампенсаваць злодзеі.

Неўзабаве аматары жыць за чужы кошт апынуцца на лаве падсудных. Узбуджана крымінальная справа, правапарушальнікі змешчаны ў ізалятар часовага ўтрымання.

Аляксандр КУРЭЦ.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: АБЛАСНЫ САВЕТ ДЭПУТАТАЎ, АБЛАСНЫ ВЫКАНАЎЧЫ КАМІТЭТ

Галоўны рэдактар Р.П.ПРАТАСЕВІЧ

Наш адрас: Выдавецкая ўстанова «Рэдакцыя Брэсцкай абласной газеты «Народная трыбуна», пр-т Машэрава,75/1, 224013, Брэст-13.

Тэлефоны: галоўны рэдактар - 20-46-53, прыёмная - 20-03-14, намеснік галоўнага рэдактара - 20-45-04, факс - 20-46-53, сакратарыят - 20-07-11, аддзел палітыкі і эканомікі - 20-45-04, аддзел сацыяльных праблем - 20-57-57, аддзел маладзёжнай палітыкі - 20-57-57, літаратурная гасцёўня - 20-45-04, фотакарэспандэнт - 20-03-14, галоўны бухгалтар - 20-03-14, карэктарская - 20-07-11, наборна-вёрстачны цэх - 20-45-04.

Газета выдаецца са снежня 1990 года па суботах. Са студзеня 1993 года - на беларускай мове. Аб'ём - 2 ум. друк. аркушы. Фармат 595х840. Індэкс 63912. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 00189.

Газета набрана і звярстана на настольна-выдавецкай сістэме рэдакцыі «Народнай трыбуны». Надрукавана афсетным спосабам у ААТ "Брэсцкая друкарня" (пр-т Машэрава,75, 224013, Брэст-13). Падпісана да друку ў 13.50. Заказ 5031. Тыраж 12391.